

CUPRINS

1. INTRODUCERE.....	0
1.1 Date de recunoaștere a documentației	0
1.2 Obiectivele lucrării	1
1.3 Surse documentare	2
2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII	4
2.1 Evoluția	4
2.2 Elemente ale cadrului natural	8
2.2.1 Caracteristicile reliefului	9
2.2.2 Geologia	9
2.2.3 Hidrografie. Hidrologie	9
2.2.4 Condiții climatice	10
2.2.4.1 Temperatura	11
2.2.4.2 Precipitațiile	11
2.2.4.3 Vânturile	11
2.2.4.4 Lumina solară	12
2.2.4.5 Fenomene meteorologice	12
2.2.4.6 Seismicitatea	12
2.2.5 Solurile	12
2.2.6 Vegetația	12
2.2.7 Fauna	13
2.3 Relații în teritoriu	13
2.4 Potențial economic	16
2.5 Populația. Elemente demografice și sociale	17
2.6 Circulația	18
2.7 Intravilan existent. Zone funcționale. Bilanț teritorial	19
2.8 Zone cu riscuri naturale	26
2.9 Echipare edilitară	27
2.9.1 Gopodărirea apelor	27
2.9.2 Alimentarea cu apă	28
2.9.3 Canalizarea	28
2.9.4 Alimentarea cu gaz metan	28
2.9.5 Alimentarea cu energie electrică	28
2.9.6 Telefonie	29
2.9.7 Gospodărie comunală	30

2.10 Probleme de mediu.....	31
2.11 Disfuncționalități.....	43
2.11.1 Privind activitățile economice	43
2.11.2 Privind structura populației	44
2.11.3 Privind căile de circulație	44
2.11.4 Privind fondul construit și utilizarea terenurilor	44
2.11.5 Privind echiparea edilitară.....	44
2.11.6 Privind protecția mediului	45
2.12 Necesități și oportunități ale populației.....	45
3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICE	46
3.1 Studii de fundamentare	46
3.2 Evoluție posibilă, priorități.....	46
3.3 Optimizarea relațiilor în teritoriu	53
3.4 Dezvoltarea activităților	53
3.5 Evoluția populației	54
3.6 Organizarea circulației	55
3.7 Intravilan propus. Zonificare funcțională. Bilanț teritorial	57
3.8 Măsuri în zonele cu riscuri naturale	65
3.9 Dezvoltarea echipării edilitare	67
3.9.1 Gopodărirea apelor	67
3.9.2 Alimentarea cu apă	67
3.9.3 Canalizarea	68
3.9.4 Alimentarea cu gaz metan	69
3.9.5 Alimentarea cu energie electrică	69
3.9.6 Telefonie.....	69
3.9.7 Gospodărie comunală	69
3.10 Protecția mediului	70
3.11 Reglementări urbanistice.....	72
3.12 Obiective de utilitate publică	73
4. CONCLUZII	74

PR. NR. 66/ 2012
JUDEȚUL SĂLAJ

MEMORIU GENERAL

1. INTRODUCERE

1.1. DATE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI

DENUMIREA LUCRĂRII:

**PLAN URBANISTIC GENERAL AL COMUNEI HIDA,
JUDEȚUL SĂLAJ**

BENEFICIAR:

CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI HIDA

PROIECTANT:

S.C. AEDILIS PROIECT S.R.L.

DATA:

2012-2013

1.2. OBIECTIVELE LUCRĂRII

Planul urbanistic general are atât caracter director și strategic, cât și caracter de reglementare și reprezintă principalul instrument de planificare operațională, constituind baza legală pentru realizarea programelor și acțiunilor de dezvoltare. Fiecare unitate administrativ-teritorială are obligația să își întocmească și să își aprobe Planul Urbanistic General, care se actualizează periodic la cel mult 10 ani.

Cuprinde prevederi pe termen scurt cu privire la :

- Restabilirea și delimitarea teritoriului intravilan, în relație cu teritoriul administrativ al localității.
- Stabilirea modului de utilizare a terenurilor din intravilan
- Zonificarea funcțională în corelație cu organizarea rețelei de circulație
- Delimitarea zonelor afectate de servituți publice, afectate de interdicții temporare și permanente de construire și a zonelor expuse la riscuri naturale
  - Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare
  - Stabilirea zonelor protejate și de protecție a monumentelor istorice, a siturilor arheologice reperate și a zonelor care au instituit un regim special de protecție, prevăzut în legislația în vigoare
  - Formele de proprietate și circulația juridică a terenurilor
  - Precizarea condițiilor de amplasare și conformare a volumelor construite și amenajate și plantate
- Zonele de risc natural delimitate și declarate astfel, conform legii, precum și la măsurările specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone .

Cuprinde prevederi pe termen mediu și lung cu privire la :

- Evoluția în perspectivă a localității
- Direcțiile de dezvoltare funcțională în teritoriu
- Traseele coridoarelor de circulație și de echipare prevăzute în planurile de amenajare a teritoriului național, zonal și județean.

➤ Zonele de risc natural delimitate și declarate astfel, conform legii, precum și la măsurările specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone

- Lista principalelor proiecte de dezvoltare și restructurare
- Stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară și definitivă de construire
- Delimitarea zonelor în care se preconizează operațiuni urbanistice de regenerare urbană.

Completarea Planului Urbanistic General al Comunei Hida urmărește, prin introducerea în cadrul documentației de urbanism existente a constrangerilor și permisivităților urbanistice generate de zonele propuse pentru extindere, crearea condițiilor de autorizare a noilor construcții, crearea premiselor spațiale pentru desfășurarea activităților economice și sociale în acord cu obiectivele de dezvoltare județene. De asemenea, vor fi accentuate implicațiile dezvoltării urbanistice asupra sistemului de circulații și a rețelei de infrastructură edilitară, fiind conturate măsurile pentru dezvoltarea armonioasă a localităților.

1.3. SURSE DOCUMENTARE

1.3.1 Surse documentare propriu zise:

- Plan de Amenajare a Teritoriului Național
- Plan de Dezvoltare Județean Sălaj 2007 – 2013
- Planul strategic de dezvoltare al Comunei Hida, județul Sălaj
- Plan Urbanistic General al Comunei Hida, elaborat de SC FACIL SERVCOM SRL
- Plan urbanistic Zonal – Proiect de dezvoltare a unei zone de agrement și sport, elaborat de SC CAPITAL PROIECT SRL
- Documentare pe teren și consultări cu autoritățile locale
- Informații privind echiparea edilitară a teritoriului puse la dispoziție de către Primăria Comunei Hida
- Proiect tehnic ”Asfaltare drumuri comunale și străzi în comuna Hida, județul Sălaj
- Plan de analiză și acoperire a riscurilor
- Studiu monografic Comuna Hida.

Pentru suportul topografic s-au folosit ortofotoplanuri, scara 1:5000, planuri topografice, scara 1:5000, alte hărți și planuri referitoare la Comuna Hida. Precizia de întocmire a planșelor desenate aferente PUG este de ± 0.6 m.

1.3.2 Elemente legislative:

Baza proiectării:

Legea 350/ 2001 privind amenajarea teritoriului si urbanismul cu modificările și completările ulterioare

Elemente legislative conexe:

- Codul Civil.
- Legea nr.50/1991 cu modificările și completările ulterioare privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor și completări.
- Legea nr. 18/1991 a fondului funciar cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr. 98/1994 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică.
- Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările și completările ulterioare.
- Ordonanța de urgență 195/2005, aprobată prin Legea nr.265/2006, privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 7/1996 privind cadastrul și publicitatea imobiliară cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr. 26/1996 – Codul silvic.
- Legea nr. 107/1996 a apelor.
- Legea nr. 33/1996 exproprierea pentru cauză de utilitate publică.
- Legea nr. 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor.
- Legea nr. 82/1998 pentru aprobarea O.G. nr. 43-1997 privind regimul juridic al drumurilor.
- Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia.
- Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a- zone protejate.
- Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național - Secțiunea a IV-a: Rețeaua de localități
- Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice.
- HGR nr. 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului General de Urbanism, cu completările și modificările ulterioare.
- HGR nr. 162 / 2002 privind depozitarea deșeurilor
- HGR nr. 31/ 1996 pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcții din domeniul turismului.

- Ordinul MLPAT nr. 91/1991 privind formularele, procedura de autorizare și conținutul documentațiilor.
- Ordinul nr. 34/N/M 30/3422/4221 din 1995 al MLPAT, MI, MAPN, SRI, pentru aprobarea Precizărilor privind avizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a documentațiilor tehnice pentru autorizarea construcțiilor.
- Ordinul Ministerului Sănătății nr. 536/1997 pentru aprobarea Normelor de igienă și a recomandărilor privind mediul de viață al populației.
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 43/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind încadrarea în categorii a drumurilor naționale.
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 45/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor.
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 46/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind stabilirea clasei tehnice a drumurilor publice.
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 47/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind amplasarea lucrărilor edilitare, a stâlpilor pentru instalații și a pomilor în localitățile urbane și rurale.
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 50/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile rurale.
- Ordinul Ministerului de Interne nr. 791/1998 pentru aprobarea Normelor metodologice de avizare și autorizare privind prevenirea și stingerea incendiilor.
- Ordinul Ministerului de Interne nr. 775/1998 pentru aprobarea Normelor generale de prevenire și stingere a incendiilor.
- Legea 575/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a V-a – Zone de risc natural

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII URBANISTICE

2.1. EVOLUTIE

Locuirea acestor meleaguri încă din cele mai vechi timpuri este susținută de valoroasele descoperiri arheologice de pe teritoriul comunei. Prima atestare documentară a centrului de comună, **Hida**, datează din anul **1333¹** (menționat în Registrul de dijme papale întocmit între anii 1332-1337) când așezarea de la acea vreme figura ca centru religios catolic și cunoscută sub

¹ Dorin Pintilie, Mariana Pintilie, Comuna Hida. Studiu Monografic, Cluj-Napoca, 1999, p. 38, apud. C. Suci, Dicționar istoric al localităților din Transilvania, Buc., 1967, p.299

numele de *sacerdos de Hydalmas*. Așezarea este numită în documente de-a lungul secolelor: Hydalmas (1333), Hialmas (1587-1589), Hida (1730), Hialmas (1750), Hida (1854).

Cu excepția satului Paduriș, toate celelalte așezări au fost atestate documentar în intervalul cuprins între secolul al XIV-lea și al XV-lea.

Satul Trestia este atestat documentar în anul 1336, sub numele de *Komlos Ujfalu*.

Sânpetru Almașului (Szent Peter) și *Racăș (Almasrakos, Racoș)* sunt menționate pentru prima dată în documentele din anul 1350. Satul Sânpetru Almașului a fost întemeiat inițial pe Corbu.² Cauzele care au dus la mutarea sa în actuală vatră se presupun a fi pătrunderea migratorilor, drept consecință distrugerea satului. Este posibil ca în sud-vestul satului Sânpetru Almașului să fi existat o cetate medievală locuită de soldați și părăsită după 1790. În documentele maghiare, satul este denumit și *Fuzesszentpeter*.

Satul Baica, atestat în anul 1396, este menționat de-a lungul timpului cu diferite denumiri: Banika(1396), Bynyka(1600), Bayka(1733), Banika(1750), Baika(1850), Baica(1854).³

Satul Miluani este menționat cu un secol mai târziu, în anul 1461, într-un document care amintește de *census quinquagesimalis de Miluan*. Denumirea satului apare sub diverse forme: Nyilvan(1733), Milvan(1760-1762), Milvany(1854).⁴

Satul Stupini (Fuzeș) este menționat pentru prima dată în anul 1366, în recensămintele organizate de statul austriac. Ulterior, localitatea primește denumirea de *Mezosolymos*.⁵

Localitatea Păduriș a fost inițial un cătun, care în urma redelimitării teritoriale din anul 1956 a devenit sat.

Comuna Hida concentrează pe teritoriul său urme arheologice și istorice din toate epocile. Condițiile oferite de Valea Almașului respectiv izvoare, suprafețe favorabile practicării agriculturii, căi de acces, etc. a făcut ca regiunea să fie locuită încă din Neolitic. Prezența populației neolitice este demonstrată de două topoare din piatră șlefuită descoperite în Sânpetru Almașului. Epoca bronzului este atestată printr-o spadă cu mâner ornamentat, descoperită în împrejurimile satului Hida și păstrată într-o colecție particulară. În anul 1903 s-a identificat pe dealul nordic al localității Hida un depozit de obiecte din bronz păstrate într-un vas ceramic din aceeași perioadă. Depozitul este compus din vârfuri de lance, fragmente dintr-o spadă cu peduncul, seceri și mânerul unui cuțit.

² Ibidem apud. Jozsel Kadar, Monografia județului Solnoc-Dăbâca.

³ Ibidem apud. C. Suci, Dicționar istoric al localităților din Transilvania, Buc., 1967, p.53

⁴ Ibidem apud. C. Suci, Dicționar istoric al localităților din Transilvania, Buc., 1967, p.399

⁵ Ibidem apud. C. Martinovici, N. Istrati, Dicționarul Transilvaniei, Banatului și celorlalte ținuturi alipite, Cluj, 1922, p. 240

În timpul stăpânirii romane așezările prosperă datorită vecinătății cu drumul care leagă Napoca de Porolissum(actual localitatea Moigrad)

Repertoriul arheologic al României păstrat în manuscris la Institutul de Arheologie și Istorie al Artei evidențiază traseul drumului roman care trecea probabil prin Hida – Jernău – Poarta Sălajului. Teritoriul locuit al Văii Almașului era parte integrantă a Daciei Porolissensis, provincie organizată de împăratul roman Hadrian și reorganizată, după războaiele marcomanice (din anii 168-169 d.Hr.), de Marcus Aurelius. Pentru supravegherea graniței de nord a provinciei, trasată în lungul Culmei Meseșului, s-au înălțat Căstrele de la Moigrad, Buciumi, Românași, Romita și Tihău. La adăpostul acestora s-au dezvoltat așezările civice din zona Hida - Sînpetru Almașului - Dragu.

Despre populația romanizată rămasă după părăsirea Daciei de către împăratul Aurelian se cunosc puține informații. Organizați în obști sătești și conduși de cnezi locali, locuitorii Văii Almașului cultivă ogoarele și cresc animale. Fiecare vale reprezintă o unitate administrativă și politică sub conducerea unui cneaz sau voievod local. Anonimus în Gesta Hungarorum afirmă că maghiarii au găsit la venirea lor în Transilvania, o populație băștinașă organizată în trei formațiuni politice prestatale conduse de Menumurut, Glad și Gelu. Zona Hida a fost integrată Ducatului lui Gelu. Anonimus relatează o bătălie purtată de Gelu Românul cu o căpetenie maghiară Tuhutum, pe râul Almaș.

Structura tradițională a satelor s-a constituit de-a lungul diferitelor etape ale existenței lor, fiind rezultatul interacțiunii factorilor naturali, economici, istorici și socio-politici.

Un moment important al istoriei satelor comunei Hida îl constituie anul 1850, când împrăștiările au contribuit la restructurarea așezărilor. În urma reformei, posesiunile din jurul casei (ogrezi sau grădini) au devenit proprietăți supuse dreptului de moștenire. Prin moștenirea lor s-au constituit noi gospodării, de sine stătătoare, care au modificat structura inițială a vetrei satelor.

Comasările pământurilor de la sfârșitul secolului al XIX –lea și reforma agrară din 1921 au constituit un rol însemnat în istoria așezărilor zonei. În urma metodelor de sistematizare a vetrei satelor, așezările tind să se adune, prin concentrarea gospodăriilor de-a lungul unui drum sau la intersecțiile unor drumuri. Înlocuirea proprietății individuale cu cea cooperatistă a schimbat radical înfățișarea satelor.

Organizarea administrativă:

Organizarea teritorială de-a lungul timpului nu a fost statică, ci a evoluat conform necesităților locale.

În timpul stăpânirii romane teritoriul comunei Hida aparținea din punct de vedere administrativ provinciei Dacia Porolissensis. Organizarea administrativă romană s-a dezvoltat în Dacia până în 273-275, când împăratul Aurelian și-a retras armata și administrația.

Urmează o lungă perioadă de instabilitate. La venirea maghiarilor, teritoriul Hida era parte integrantă a ducatului lui Gelu. După instalarea stăpânirii ungare au fost impuse comitatul, districtul și scaunul ca forme de organizare administrativ-politice. În secolul al XII-lea sunt atestate 10 comitate printre care Crasna (1162), Szolnok(1166), Cluj(1177).

În secolul XIII este menționat un district al Sălajului (Szilagy) fără a se ști precis limitele. Mai târziu, în 1750, satele Hida, Miluani, Racâș, Baica și Sânpetru Almașului se aflau în comitatul Doboka. În aceeași perioadă Stupini și Trestia intrau în componența comitatului Cojocna (Colos). În aceeași distribuție administrativă sunt cuprinse satele comunei și în 1760-1764⁶.

Organizarea administrativ-teritorială a Transilvaniei s-a stabilizat, după șase secole, în 7 comitate, 7 scaune secuiești, 5 scaune săsești și 4 districte. Împăratul habsburgic, Iosif al II-lea, a comprimat cele 23 de unități administrative în 11 comitate. Satele comunei Hida au fost integrate în comitatul Cluj.

În 1850 împărțirea administrativă a Transilvaniei diferă foarte mult de arondarea anterioară. Comitatele au fost înlocuite cu cinci districte militare: Alba, Cluj, Sibiu, Reteag și Odorhei. Satele de pe teritoriul aferent Hida erau integrate districtului militar Cluj (Kolozsvari Katonai), circumscripția Dej (Desi Korzet), cercul Românași.⁷ În 1857 satele erau incluse în cercul Șimleul Silvaniei (Szilagysomlyoi kerulet), plasa Hida (Hidalmasi jaras).⁸

Distribuția satelor de pe Valea Almașului în unități administrativ – teritoriale, în 1880, era diferită față de cea anterioară Baica, Hida și Miluani se aflau în comitatul Cluj, plasa Almaș, iar Stupini, plasa Jibou.⁹ Comitatul Sălaj s-a format în 1876 prin unirea comitatelor Crasna, Solnocul de Mijloc și a câtorva sate din comitatele Solnok-Dăbâca și Cojocna.¹⁰

După 1918 a urmat reorganizarea administrativă. Întregul teritoriu al României Mari a fost împărțit în județe, județul fiind diviziunea specifică Țării Românești. Județele din Transilvania și-au luat numele de la reședințele în jurul cărora s-au dezvoltat sau au păstrat denumirile vechilor comitate. Localitățile Hidei erau distribuite în județele Cojocna¹¹ (Hida, Baica, Miluani, Sânpetru,

⁶ Dorin Pintilie, Mariana Pintilie, Comuna Hida. Studiu Monografic, Cluj-Napoca, 1999, p. 32, apud. V. Ciobanu, Statistica românilor din Ardeal făcută de administrația austriacă la anul 1760-1764, Cluj., 1926, p.21

⁷ Ibidem apud. T. Rotariu, recensământul din 1850, Cluj, 1996

⁸ Ibidem apud. T. Rotariu, recensământul din 1857, Cluj, 1997, p. 448

⁹ Ibidem apud. T. Rotariu, recensământul din 1880, Cluj, 1997, p.300-301

¹⁰ Ibidem apud. D. Stoica, I. P. Lazăr, Schiță monografică a Sălajului, Șimleu-Silvaniei, 1908, p. 9

¹¹ Ibidem apud. C. Martinovici, N Istrati, Dicționarul Transilvaniei, Banatului și celorlalte teritorii alipite, Cluj, 1922

Trestia, Stupini) și Sălaj (Racâș). Satul Hida era centrul plasei cu același nume care avea în componență 10 notariate. Notariatul Hida era compus din satele Hida, Baica și Sânmihaiu de Sus. Trestia și Sânpetru Almașului se aflau în notariatul Fizeș, iar Miluani în notariatul Drag. Satul Stupini se afla în județul Cojocna, plasa Teaca,¹² notariatul Archiud, iar Racășul în județul Sălaj, plasa Jibou, notariatul Bălan.

În 1938, România a fost împărțită în 10 ținuturi. Satele comunei Hida erau incluse în ținutul Someș (avea în componență 7 județe, orașul de reședință era Clujul). În septembrie 1940 ținuturile au fost desființate. Ca parte integrantă a teritoriului solicitat de maghiari, satele Hidei au fost cedate Ungariei prin Dictatul de la Viena. Reorganizarea administrativă a României din anii 1941-1942 a lăsat nord-vestul Transilvaniei în afara circumscripțiilor teritoriale înființate.

După anularea Dictatului de la Viena, autoritățile românești au redobândit partea pierdută din Ardeal și au reorganizat administrativ regiunea. Noua arondare, de după al doilea război mondial, a dus la desființarea, în 8 septembrie 1950, a județului Sălaj. Satele Hidei au fost distribuite raioanelor Jibou și Huedin.

În 1968 teritoriul țării a fost împărțit în 39 de județe. În acest context, județul Sălaj s-a reînființat, iar satele comunei Hida au fost incluse în administrația aceluia.

Comuna, ca formă de organizare administrativă locală, s-a înființat în 1864 în Vechiul Regat. Prin legea din 1929 comunele au fost împărțite în două categorii: urbane (orașele) și rurale. Potrivit legii, comunele trebuiau să aibă maxim 10.000 de locuitori.

2.2. ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL

2.2.1. Caracteristicile reliefului

Teritoriul comunei Hida se dispune pe diferite unități de relief: în lunca largă a Văii Almașului, cu aspect de câmpie, pe dealurile cu caracter premontan de la poalele Munților Meseș. Datorită acestui fapt și structurii geologice și geomorfologice, peisajul comunei Hida este variat și totodată pitoresc.

Comuna Hida este integrată din punct de vedere spațial în Bazinul hidrografic al Văii Almașului (afluent al Someșului).

Din punct de vedere geomorfologic, unitatea menționată este parte componentă a Podișului Someșan, situată la est de „Jugul intracarpatic”, - Munții Meseșului- Dealul Dumbrava- Culmea Prisnelului .

¹² Dorin Pintilie, Mariana Pintilie, Comuna Hida. Studiu Monografic, Cluj-Napoca, 1999, p. 34

Orientarea generală a reliefului este pe direcția nord-vest și sud-est și condiționează trăsăturile morfohidrografice ale regiunii și sensul convergent al proceselor geomorfologice actuale. Valea Almașului prezintă un aspect de Culoar depresionar, fiind dominată de culmile interfluviale care o circumscriu și care se situează în general între 400 – 500 m (Vârful Zăpodii - 450,8m; Vf.Gății -461,2 m; Dealul Furcuța – 434,6 m; Dealul Cărbunari -478,1m; Dealul Stupini – 464,9m; Dealul Râpa Roșie – 489,9 m; Dealul Merilor -476,6 m; Dealul Coasta Mare – 417,5 m etc).

2.2.2. Geologia:

Entitățile structurale geologice de pe teritoriul comunei sunt dispuse sub forma unui monoclin extins, cu o cădere dinspre nord-vest spre sud-est, cu circa 7 grade. Entitățile cele mai vechi apar mai ales la vest de localitatea Hida și sunt reprezentate de formațiuni oligocen-superioare (stratele de Cetate, de Zimbor, de Sânmihai) care asociază gresii și argile. Există de asemenea sub forma de fâșii depozite burdigaliene (strate de Coruș și Chechiș) alcătuite din nisipuri și argile negre. Straturile de Hida sunt reprezentate de depozite de molasă cuprinzând argile marnoase, gresii, conglomerate, fiind întâlnite la est de Valea Almașului. La acestea se adaugă depozite cuaternare de luncă (pietrișuri rulate, nisipuri).

Energia de relief prezintă valori medii situate între 250-350 m, iar gradul accentuat al fragmentării orizontale este reflectat și materializat în predominarea versanților (cu înclinări de 10-35 grade) și a interfluviilor. Aceste aspecte sunt un rezultat al substratului alcătuit din roci friabile, dar și a subsidenței din regiunea Jibou, care au imprimat condiționări atât asupra adâncirii rețelei hidrografice, a etajării reliefului, cât și a trăsăturilor economice și de habitat ale așezărilor.

2.2.3. Hidrografie. Hidrologie

Rețeaua hidrografică este convergentă și tributară râului Almaș, care are un caracter subsecvent. Dintre afluenții cei mai importanți ai r. Almaș menționăm: p. Dragu, p. Ugruțiu, P. Sânpetru, p. Trestia – pe dreapta; Valea Mare, p. Jirnău pe stânga.

La acestea se adaugă un număr mare de cursuri de apă temporare, cu un pronunțat caracter torențial.

Apele subterane sunt cantonate în depozite neogene și cuaternare, la nivelul luncilor și în terasele fluviatile ale Almașului și ale afluenților acestuia. Orizonturile acvifere aluvionale sunt singurele structuri capabile să ofere ape de calitate și în cantități corespunzătoare, apropiate de necesitățile de consum.

2.2.4. Condiții climatice

Din punct de vedere climatic, Comuna Hida se află într-o zonă de climă temperat-continentală moderată. Aceasta este o consecință a circulației generale atmosferice vestice, iar particularitățile topo-climatice locale sunt generate de relief (prin altitudine, înclinarea și expoziția versanților, grad de fragmentare etc.), hidrografie, vegetație (prin grad de acoperire și tip de vegetație, caracterul acesteia etc.), caracterul activității antropice. Radiația globală are valori cuprinse între 115,5 și 117,5 kcal/cm² / an, valori care cresc treptat din decembrie până în iulie și descresc apoi progresiv până în decembrie. Ele asigură necesarul de energie pentru dezvoltarea în condiții optime a plantelor de cultură a pomilor fructiferi, sau chiar a viței-de-vie.

2.2.4.1 Temperatura:

Clima este caracterizată prin temperaturi medii anuale cuprinse între 7,2 - 8,5° C, cu ierni ce oscilează de la un an la altul între ierni foarte geroase (cu temperaturi ce ajung chiar la -25°C) și ierni blânde (cu temperaturi de primăvară +10° C - +12°C Celsius). Valori extreme s-au înregistrat la Hida unde la data de 16.08.1962 au fost 36,8°C, iar la 4 februarie în același an au fost -27,2°C.

2.2.4.2 Precipitațiile:

Cantitățile de precipitații medii multianuale se înscriu în jurul valorilor de 500 -700 mm/ an (precipitații moderate). În Hida iarna cad cele mai puține precipitații, 13% din total, primăvara 24%, iar vara datorită ploilor de convecție termică și a celor frontale, cad 39% din total. Primele zăpezi cad de obicei în a doua parte a lunii noiembrie, iar ultimele zile cu ninsoare se înregistrează în a treia decadă a lunii martie, și uneori în primele zile ale lunii aprilie.

2.2.4.3 Vânturile:

Datorită poziției geografice, zona Comunei Hida se află sub influența circulației zonale din vest și nord-vest, în care domină trăsăturile maselor de aer vestice (oceanice). Frecvențe medii anuale ridicate prezintă li vânturile de sud-est și sud-vest.

Viteza vântului este atenuată la nivelul Depresiunii Almașului datorită barierei naturale reprezentată de Munții Meseșului. La nivelul văilor, viteza vântului atinge 4-5 m/s și nu are efect dăunător asupra plantelor de cultură. Acest aspect determină întârzierea primăverii în depresiune cu una/două săptămâni față de versantul vestic al munților Meseș.

2.2.4.4 Lumina solara:

Durata de strălucire a soarelui este de 1900 ore pe an și este inversproporțională cu altitudinea.

2.2.4.5 Fenomene meteorologice:

Dintre fenomenele termice locale se remarcă fenomenul de îngheț care are o frecvență mai mare iarna și mai redus toamna sau primăvara, când poate provoca pagube importante asupra culturilor agricole. Uneori aceste înghețuri se prelungesc până la sfârșitul lunii aprilie putând apărea chiar și în prima decadă a lunii mai. Numărul mediu al zilelor cu îngheț este de 110 – 120 pe an.

Pe parcursul unui an, zilele senine au o pondere mai redusă (în medie 100-120) decât zilele noroase (cca. 120-160). Valorile cele mai ridicate ale nebulozității (7/10) se înregistrează iarna datorită inversiunilor termice care duc la formarea de noi stratiformi, iar valorile cele mai reduse vara (4-5/10).

2.2.4.6 Seismicitatea

Potrivit Legii nr. 575/22.10.2001 privind Planul de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a V-a ”Zone de risc”, Munții Meseșului, inclusiv zona comunei Hida, se află în zona de intensitate seismică 6 pe scara MSK, cu o perioadă de revenire de 100 de ani și $a_g = 0,08g$.

2.2.5 Solurile

Solurile din zona comunei Hida fac parte din categoria argiluvisolurilor (s. Brune argiloiluviale, s. Brune luvice pseudogleizate, luvisoluri albice pseudogleizate), molisolurilor (pseudorendzine), cambisoluri, soluri hidromorfe (negre clinohidromorfe), soluri neevolute, trunchiate și desfundate (regosoluri, erodisoluri, soluri aluviale), etc.

Resursele edafice necesită o serie de îmbunătățiri funciare (ameliorarea suprafețelor cu soluri acide, fertilizare, afânare adâncă, amenajări antierozionale, etc).

2.2.6 Vegetatia

Vegetația este cea specifică zonei de dealuri, predominând elementele central europene și carpatice, păstrând relativ multe suprafețe de păduri (cca. 21 km²). Vegetația zonală valorifică versanții și podurile interfluviale, fiind reprezentată de asociațiile forestiere în care predomină elementele de cer (*Quercus cerris*), gorun (*quercus petraea*), pâlcuri de cărpino-făgete, cărpino-

gorunete. Potențialul economic al pădurilor de cer este relativ restrâns datorită calității reduse a lemnului, dar gorunul poate fi exploatat rațional din acest punct de vedere.

Vegetația erbacee este dominată de două componente de bază: vegetația secundară (rezultată în urma defrișărilor) și cea higrofilă sau hidrofilă (de luncă) cu caracter azonal. Potențialul economic al acestora este valorificat sub forma de fânețe și pășuni.

Datorită intervenției antropice multe terenuri sunt ocupate de culturi agricole, plantații pomicole, pașiști secundare, pășuni, fânețe.

2.2.7 Fauna

Fauna este specifică pădurilor de foioase, dispusă în mai multe nivele de viață, de la învelișul de sol până la vârful arborilor. Dintre animale amintim: iepurele, vulpea, lupul, dihorul, mistrețul, căprioara, cerbul, viezurele, etc. Păsările sunt reprezentate de: privighetoare, ciocârlie, pițigoiu, corbul, graurul, etc. Speciile cele mai întâlnite în fauna acvatică sunt cleanul și mreana.

2.3. RELATII ÎN TERITORIU

Comuna Hida este localizată în regiunea de Nord-Vest din România, în județul Sălaj.

Comuna Hida este situată în partea de sud-est a județului Sălaj, în Depresiunea Almașului, parte componentă a Podișului Someșan, bazinul Văii Almașului. Este traversată de la sud spre nord de drumul național 1G, Huedin – Răstoci, iar de la est spre vest de drumul județean DJ 109 ce face legătura dintre comuna Dragu și DN 1G. legătura centrului de comună cu restul satelor se realizează pe drumurile comunale DC 50, DC 51, DC 52 și DC 54.

Comuna Hida se învecinează cu următoarele unități administrativ-teritoriale:

- la nord-vest – comuna Românași;
- la nord – comuna Bălan
- la nord-est – comuna Gârbou
- la est – comuna Dragu;
- la sud – comuna Zimbor;
- la vest - comuna Sâmnihaiu Almașului;

Teritoriul administrativ al comunei se întinde pe o suprafață de 101,72 km² și are în componență 8 sate. Comuna are în componența localitățile: Hida - sat reședință de comună situat la o distanță de 37 km față de municipiul Zalău, 25 km de orașul Jibou și la cca. 59 km față de mun. Cluj-Napoca; Baica, Miluani, Păduriș, Racâș, Sânpetru Almașului, Stupini și Trestia.

Comuna Hida se încadrează în media județeană în ceea ce privește procentul de electrificare.

Analiza SWOT¹³

Infrastructura

PUNCTE TARI	OPORTUNITATI
<ul style="list-style-type: none"> -0 acces la drum european (DE 81) -1 drumuri DN 1G -2 DJ 109 -3 alimentare cu apa Hida-Baica în construcție -4 proiect lucrari apa canal Hida-Baica Racâș și stație de epurare Racâș -6 așezare compactă a 5 din 8 localități -7 surse de apă potabilă suficiente cantitativ; -8 rețea telefonie digitală și internet, cablu 	<ul style="list-style-type: none"> -0 programe de finanțare destinate infrastructurilor; -1 surse de finanțare județene și guvernamentale -2 elan -3 asocieri, parteneriate cu scopul dezvoltării de proiecte comune;
PUNCTE SLABE	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> -1 buget local insuficient pentru intretinerea si dezvoltarea infrastructurilor; -2 drumuri comunale neîntreținute corespunzator -3 pod Luncă (sat Racâș) defectuos -4 nu sunt ziduri de sprijin la râuri și pârâuri -5 așezarea izolată a localităților Trestia, Păduriș, Miluani -6 lipsa canale ape pluviale -7 nu regularizate pârâurile -8 lipsa punți pietonale peste ape -9 lipsa trotuare ,străzi înguste -10 lipsa PECO 	<ul style="list-style-type: none"> -1 riscuri naturale -2 calamități naturale (inundații, alunecări de teren); -3 populație îmbătrânită -4 migrația tineretului -5 lipsa cadru instituțional adecvat pentru întreținere drumuri -6 instabilitatea politică

Dotări edilitare

PUNCTE TARI	OPORTUNITATI
<ul style="list-style-type: none"> -1 primărie modernă -2 cămine culturale în fiecare sat -3 biserici în fiecare sat -4 piața agroalimentară -5 moară -6 iluminat stradal 	<ul style="list-style-type: none"> -1 surse de finanțare și programe de finanțare

¹³ Planul strategic de dezvoltare socio-economică al Comunei Hida, Județul Sălaj.

<ul style="list-style-type: none"> -7 școli reabilitate (Hida, Racâș) -8 dotări la școli și căminul cultural Hida -9 5 grădinițe -10 sala de mese cu 350 locuri în loc.Hida, pentru diferite ocazii -11 sală de sport cu teren polivalent (handbal, volei, baschet, tenis, minifotbal) -12 subunitate militară de pompieri, aparținând I.S.U. Sălaj -13 Centru social multifuncțional 	
PUNCTE SLABE	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> -1 lipsă rețea de apă și canalizare în toate localitățile comunei -2 insuficiență săli pentru învățământ în localitatea Hida -3 cămin cultural deteriorat în Racâș, Sânpetru Almașului -4 dotare necorespunzătoare camin cultural Trestia, Sânpetru Almașului -5 dispensar medical deteriorat -6 dotări insuficiente la cabinetele medicale -7 lipsa ambulanță -8 lipsa vidanță -9 lipsă grupuri sociale: cămine culturale, școli (Racâș, Sânpetru Almașului) 	<ul style="list-style-type: none"> -1 retragerea autorizațiilor de functionare: cămine culturale , piață, școli -2 degradarea în timp a construcțiilor -3 reticența specialiștilor , instabilitate -4 deteriorarea stării generale de sănătate

Economie si turism

PUNCTE TARI	OPORTUNITATI
<ul style="list-style-type: none"> -1 existența mai multor agenți economici la nivel de comună -2 existența resurselor naturale și materii prime -3 potential turistic – Poiana cu narcise (sit natural) -4 pașuni naturale -5 relief și ambient propice dezvoltării turismului și amenajărilor de agrement -6 zona nepoluată -7 existența unui punct de informare la nivel de comună 	<ul style="list-style-type: none"> -1 existența unor programe de finanțare și creditare destinate populației și antreprenorilor pentru dezvoltarea mediului economic; -2 existența de programe de finanțare pentru dezvoltarea locală -3 valorificarea fructelor de padure -4 valorificarea potențialului râului Almaș -5 valorificarea superioară a materiilor prime existente; -6 posibilitate cursuri de reconversie profesională

PUNCTE SLABE	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> -1 lipsa de terenuri și spații care să fie puse la dispoziția investitorilor -2 mediatizare slabă a zonei 	<ul style="list-style-type: none"> -1 concurența turistică a zonei M-șilor Apuseni -2 migrația tineretului în special

<ul style="list-style-type: none"> -3 resurse financiare limitate la bugetul local -4 imposibilitatea prelucrării și valorificării eficiente a produselor animaliere; -5 legislație deficitară, inadecvată în obținerea unor avize , proiecte , etc -6 spirit antreprenorial scăzut -7 lipsa de implicare a locuitorilor 	<ul style="list-style-type: none"> datorită lipsei alternativelor ocupaționale -3 pierderea meșteșugurilor tradiționale
---	---

Social, cultural, sportiv

<p>PUNCTE TARI</p> <ul style="list-style-type: none"> -1 cadre didactice pregatite și calificate in școli ; -2 codiții bune de studiu în școlile din comună, dotări bune -3 existența a doua farmacii -4 existența de servicii de sănătate bune -5 dispensar veterinar+farmacie veterinară -5 TV prin cablu -6 asistență socială la nivel de primărie -7 monumente istorice: Bisericile ortodoxe din lemn, alte imobile de la începutul sec.XX -8 cadre medicale specializate (medici si asistenti) -9 arenă sportivă pentru fotbal (loc.Hida) -10 sala de sport moderna -11 convietuirea buna a confesiuniunilor religioase; 	<p>OPORTUNITATI</p> <ul style="list-style-type: none"> -1 existența unor programe de finanțare în domeniul social, cultural și sportiv -2 sunt condiții de practicare a sportului: fotbal,sporturi de sală -3 plasare în zona geografica favorabilă
<p>PUNCTE SLABE</p> <ul style="list-style-type: none"> -1 lipsa veniturilor stabile la populația apta de muncă -2 numar mare dosare cu ajutor social -3 lipsă teren de sport în restul localităților -4 lipsă medici specialiști -5 insuficientă posibilitate pentru petrecerea timpului liber -6 lipsa spațiilor adecvate de recreere pentru copii și tineret -7 resurse insuficiente de susținere din bugetul local -8 oportunități reduse de ocupare a forței de muncă; -9 resurse insuficiente în bugetul local pentru susținerea serviciilor sociale; 	<p>AMENINTARI</p> <ul style="list-style-type: none"> -1 scăderea numărului de copii , fapt ce pune în dificultate învățământul la satele comunei -2 îmbătrânirea populației; -3 migrarea tinerilor spre mun.Cluj-Napoca

2.4. POTENTIAL ECONOMIC

Potențialul economic al comunei este ridicat în comparație cu al altor comune din județ.

Cadrul natural al comunei Hida oferă oportunitate pentru desfășurarea activităților economice diversificate, dar în principal agro-industriale, în ultimii ani dominând cele industriale. La Hida a funcționat între anii 1976 – 2006 Sectorul minier Zăghid, aparținând I.M.Sărmășag, sector care avea un număr de cca 500 angajați. În prezent se lucrează în domeniul producției de pigmenți pentru zugrăveli, prelucrării lemnului, în producția de mase plastice, producție rame ochelari, confecții textile, confecții metalice, producție încălțăminte etc.

În industria morăritului și panificației pe teritoriul comunei funcționează două mori de cereale (moara Hida – recunoscută în toate județele limitrofe încă din anii 1930 - și o moară în localitatea Sînpetru Almașului) și o brutărie (S.C.Pan Groza S.R.L. Hida).

În prezent agenții economici principali ai comunei Hida sunt reprezentați de următoarele societăți comerciale: S.C.Romitex S.A., S.C. Sentosa Impex S.R.L., S.C. OPTICRIS S.A., S.C. Obelix S.R.L., S.C.

Agricultura este axată pe cultura plantelor și creșterea animalelor, dar în ultimii ani s-a constatat o reducere a acestei activități datorită costurilor mari ca urmare a terenului fragmentat și a imposibilității lucrării acestuia mecanizat. În anul 2008 pe total comuna Hida s-au exploatat doar 30% din suprafețele de terenuri agricole. Culturile care se pretează cel mai bine la zonă sunt: porumbul, culturile păioase, rădăcinoasele, cartoful.

În ultimii ani, ca o reacție a cerințelor pieței, dar și ca o pasiune, s-a dezvoltat cultura căpșunului.

Cu toate neajunsurile unei agriculturi tradiționale, cultura legumelor în solarii s-a dezvoltat treptat, mai ales după anii 1994.

Producția de legume (roșii, castraveți, ardei, gogoșari, pepene verde, pepene galben, spanac, varză, rădăcinoase, ș.a.) se distribuie pe piețele din orașele Cluj-Napoca, Zalău, Jibou, dar și în comunele învecinate.

Activitatea în zootehnie s-a diminuat foarte mult în ultimii ani prin scăderea efectivului de animale, aceasta datorându-se desființării fermelor zootehnice de stat și cooperatiste, cât și scăderii numărului de animale din gospodăriile populației.

Pe teritoriul comunei Hida creșterea animalelor se face în gospodării individuale. Situația efectivelor de animale este prezentată mai jos, după cum urmează :

- bovine   759

- cabaline 132
- ovine 3.788
- porcine 1.420
- păsări 10.044

Turism

Obiectivele turistice ale comunei reprezinta puncte de mare atracție atât pentru turiștii din țară cât și pentru cei din străinătate. Rezervațiile naturale Gresiile de pe Stâncă Dracului și Poiana cu narcise de la Racăș sunt nelipsite din ghidurile turistice ale țării. Alături de acestea, fondul turistic de origine antropică, reprezentat de obiective de mare valoare cum ar fi Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului”, Strâmba din Păduriș precum și bisericile de lemn: "Sfinții Arhangheli" din Baica, "Sfinții Arhangheli" din Miluani, „Sfinții Arhangheli" din Racăș, biserica de lemn "Sfintii Arhangheli" din Sânpetru Almașului, conacul Hatfaludy din Hida, conacul Morca și multe altele, sunt puncte de atracție turistică.

2.5. POPULAȚIA. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

În urma recesământului efectuat în anul 2002 s-au înregistrat 3.119 locuitori, iar densitatea medie era de 30,88 locuitori pe km pătrat majoritatea locuitorilor fiind români 93,4%, 1,1% maghiari, 4,94% rromi, și 0,06% alte naționalități.

Cele mai recente date (2011) indică o scădere a populației cu aproximativ 13,08%, populația stabilă fiind de 2711 locuitori, majoritari fiind persoanele de etnie română (peste 90%):

Nume sat	Numar cladiri	Numar gospodarii	Persoane prezente	Temporar Absente	Pers Plecat eIndelungata	Populatie stabila	Orto docs	Penticos tali	Bapt isti	Refor mati	Alte religii
Hida	356	360	1028	27	59	1055	905	85	5	20	40
Baica	65	49	113	2	5	115	115				
Miluani	147	52	75	3	-	75	77			1	
Racis	264	198	500	17	23	517	448	22	28	8	11
Trestia	126	102	298	3	8	301	277	24			
Sinpetru Almașului	304	202	414	1	6	415	345	10	17		43 milenisti
Stupini	181	100	183	-	2	183	155	5	27		
Paduris	55	26	50	-	2	50	46		2		2
TOTAL	1372	1089				2711					

La nivelul comunei funcționează 4 școli și 4 grădinițe cu program normal. Alături de acestea, în prezent se află în construcție un Campus școlar, care va cuprinde o școală cu trei nivele, având 9 săli de clasă și laboratoare, un internat cu 100 locuri, o cantină cu club, un bloc de locuințe pentru profesori, ateliere școală și alte anexe, toate acestea alăturându-se unei săli de sport existente.

Din punct de vedere confesional cel mai bine reprezentat este cultul ortodox 92,70%, reformați 1,1%, baptisti 3,0%, penticostali 2,1% , 2,2% alte religii.

2.6. CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT

Circulația rutieră:

Teritoriul administrativ al Comunei Hida este străbătut de următoarele categorii de drumuri:

- DN 1G: traversează comuna pe direcția sud-nord parcurgând trei localități – Hida, Baica, Racâș și face legătura între DN 1F (loc. Sânmihaiu Almașului) și DN 1H (loc. Var). Pe teritoriul comunei Hida este asfaltat în totalitate, se află în general în stare bună, are două benzi de circulație, carosabilul este de 3,5 m pe sens, urmat în profil transversal de acostament, pe anumite porțiuni trotuare și rigole.
- DJ 109: pornește din DN 1F în centrul localității Hida ca drumul secundar și constituie legătura cu DN 1C (punct de intersecție în localitatea Răscruți, jud. Cluj). Este asfaltat, se află în general în stare bună, are două benzi de circulație, carosabilul este de 3,0 m pe sens, urmat în profil transversal de acostament, pe anumite porțiuni trotuare și rigole.
- DC 50: pornește din DJ 109 în centrul localității Hida și face legătura cu satele aparținătoare Sânpetru Almașului și Păduriș. Este parțial asfaltat, are două benzi de circulație, carosabilul este de 2,5 m pe sens, urmat în profil transversal de acostament și rigole.
- DC 51: pornește din DJ 109 în centrul localității Hida și face legătura cu satul aparținător Miluani. Este parțial asfaltat, are două benzi de circulație, carosabilul este de 2,5 m pe sens, urmat în profil transversal de acostament și rigole.
- DC 52: pornește din DN 1F în localitatea Chendrea (comuna Bălan) și face legătura cu satul aparținător comunei Hida – Trestia. Este parțial asfaltat, are două benzi de circulație, carosabilul este de 2,5 m pe sens, urmat în profil transversal de acostament și rigole.
- DC 54: pornește din DC 50 în centrul localității Sânpetru Almașului și face legătura cu localitățile Stupini și Fântânele (Comuna Dragu). Este parțial asfaltat, are două benzi de circulație, carosabilul este de 2,5 m pe sens, urmat în profil transversal de acostament și rigole.

Din lungimea totală a drumurilor publice, 8,3 km reprezintă lungimea drumului național, 1,7 km lungimea drumului județean și 28,50 km drumurile comunale, la care se mai adaugă rețeaua de străzi, drumuri de exploatare și agricole.

Rețeaua de străzi este puțin dezvoltată în fiecare din localitățile aparținătoare comunei; există câte o arteră principală, dezvoltată de-a lungul unui curs de apă, cele secundare deviind tentacular din aceasta. Foarte puține străzi sunt asfaltate, restul au îmbrăcăminte din pământ, unele fiind impracticabile în condiții meteo nefavorabile. Numai străzile din localitățile Hida, Baica și Racâș au primit denumire prin Hotărâre de Consiliu Local.

Circulația feroviară:

Zona nu este deservită de acces pe cale feroviară. Cele mai apropiate puncte de acces la această infrastructură fiind la Jibou (25 km) și Huedin (cca. 35 km, jud. Cluj).

Circulația aeriană:

Circulația aeriană din zona comunei Hida este tributară aeroporturilor internaționale de la Cluj-Napoca și Oradea.

2.7. ZONIFICAREA FUNCȚIONALĂ A INTRAVILANULUI EXISTENT; BILANTUL TERITORIAL

Limita teritoriului administrativ și a intravilanului existent au fost corelate cu datele puse la dispoziție de Primăria Comunei Hida și de Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Sălaj.

Suprafața unității administrativ teritoriale Hida este de **10172,00** ha.

Bilantul teritorial al suprafețelor cuprinse în limita teritoriului administrativ- existent:

TERITORIUL ADMINISTRATIV AL UNITATII DE BAZA	CATEGORII DE FOLOSINTA (HA) - SITUATIA EXISTENTA											TOTAL
	AGRICOL					NEAGRICOL					TOTAL NEAGRICOL	
	ARABIL	PASUNI si FANETE	VII	LIVEZI	TOTAL AGRICOL	PADURI	APE	DRUMURI SI CAL	CURTI- CONSTRUCTII	NEPRODUCTIV		
EXTRAVILAN	2259,00	3434,89	6,18	23,00	5723,07	2233,00	66,10	170,33	0,00	974,00	3443,43	9166,50
INTRAVILAN	210,00	535,11	3,82	0,00	748,93	0,00	6,90	21,67	228,00	0,00	256,57	1005,50
TOTAL	2469,00	3970,00	10,00	23,00	6472,00	2233,00	73,00	192,00	228,00	974,00	3700,00	10172,00
% DIN TOTAL	63,63					36,37						100,00

Analizand bilantul teritorial al suprafețelor cuprinse în limita teritoriului administrativ se constata:

- Terenurile agricole reprezintă un procent de peste 60 % din teritoriul comunei

- Procent însemnat la nivel de comună afrent terenurilor forestiere (~ 22 %).

Intravilanul total existent al comunei Hida insumează **1005.50 ha** (cu toate cele 8 sate componente) și reprezintă 9,88 % din teritoriul administrativ al comunei.

Limita intravilanul existent este cea stabilită în anul 1999 prin Planul Urbanistic General Comuna Hida și prin Planul urbanistic zonal aprobat în anul 2011.

Suprafață intravilan stabilită prin PUG = 600 ha (1999)

Suprafață intravilan stabilită prin PUZ = 405,50 ha (2011)

TOTAL = 1005,60

Intravilanul existent este alcătuit din 8 trupuri principale, aferente localităților aparținătoare comunei și câteva trupuri secundare (izolate).

La nivel de comună, principala zonificare funcțională este cea de locuințe și funcțiuni complementare, reprezentând un procent de peste 50% din intravilanul total. De asemenea, un procent însemnat (de peste 40%) este aferent zonei mixte de turism și agrement conform PUZ. Instituțiile publice sunt limitate și sunt situate în principal în zonele centrale ale localităților. Analizând bilanțul teritorial de mai jos se constată slaba dezvoltare a unităților de producție (industrie și agrozootehnie). Zona de spații verzi ocupă 10,82 ha, însemnând **39,61 mp/loc**.

Comuna Hida:

BILANT TERITORIAL		
Zone functionale	Existent	
	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	506,56	50,38
Institutiile si servicii de interes public	17,30	1,72
Unitati industriale si depozite	8,75	0,87
din care: active	5,96	0,59
dezafectate	2,79	0,28
Unitati agro-zootehnice	18,21	1,81
din care: active	3,37	0,34
dezafectate	14,84	1,48
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	10,82	1,08
din care: parcuri	0,80	0,08
de protectie	6,88	0,68
sport	3,14	0,31
Cai de comunicatie si transport	21,67	2,16
Constructii tehnico-edilitare	2,16	0,21
Gospodarie comunala, cimitire	9,63	0,96
Zone mixta de turism si agrement conform PUZ	403,50	40,13
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	6,90	0,69
TOTAL PE TRUP	1005,50	100,00

1. Sat reședință de comună – Hida :

Repartiția pe trupuri:

Sat Hida	592,00
Trup A	238,96
Trup B	4,04
Trup C	32,60
Trup D	248,16
Trup E	4,85
Trup F	27,52
Trup G	9,61
Trup H	7,41
Trup I	3,21
Trup J	6,68
Trup K	1,63
Trup L	5,33
Trup M	2,00

Repartiția pe zone funcționale:

Bilanț teritorial sat Hida		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	140,94	23,81
Institutii si servicii de interes public	9,12	1,54
Unitati industriale si depozite	8,58	1,45
din care: active	5,89	0,99
dezafectate	2,69	0,45
Unitati agro-zootehnice	10,21	1,72
din care: active	2,97	0,50
dezafectate	7,24	1,22
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	4,97	0,84
din care: parcuri	0,80	0,14
de protectie	2,00	0,34
sport	2,17	0,37
Cai de comunicatie si transport	6,00	1,01
Constructii tehnico-edilitare	2,00	0,34
Gospodarie comunala, cimitire	4,12	0,70
Zone reglementate prin PUZ	403,50	68,16
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	2,56	0,43
TOTAL PE TRUP	592,00	100,00

2. Baica:

Repartiția pe trupuri:

Sat Baica	33,52
Trup A	33,52

Repartiția pe zone funcționale:

Bilanț teritorial sat Baica		
Zone functionale	Existent	
	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	28,82	85,98
Institutii si servicii de interes public	2,66	7,94
Unitati industriale si depozite	0,00	0,00
din care: active	0,00	0,00
dezafectate	0,00	0,00
Unitati agro-zootehnice	0,00	0,00
din care: active	0,00	0,00
dezafectate	0,00	0,00
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	0,00	0,00
din care: parcuri	0,00	0,00
de protectie	0,00	0,00
sport	0,00	0,00
Cai de comunicatie si transport	1,40	4,18
Constructii tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodarie comunala, cimitire	0,64	1,91
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	0,00	0,00
TOTAL PE TRUP	33,52	100,00

3. Racâș:

Repartiția pe trupuri:

Sat Racâș	125,20
Trup A	125,20

Repartiția pe zone funcționale:

Bilanț teritorial sat Racâș		
Zone functionale	Existent	
	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	110,47	88,23
Institutii si servicii de interes public	1,13	0,90
Unitati industriale si depozite	0,00	0,00
din care: active	0,00	0,00
dezafectate	0,00	0,00
Unitati agro-zootehnice	6,00	4,79
din care: active	0,00	0,00
dezafectate	6,00	4,79
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	2,40	1,92
din care: parcuri	0,00	0,00
de protectie	1,68	1,34
sport	0,72	0,58
Cai de comunicatie si transport	4,03	3,22
Constructii tehnico-edilitare	0,16	0,13
Gospodarie comunala, cimitire	0,31	0,25
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	0,70	0,56
TOTAL PE TRUP	125,20	100,00

4. Trestia:

Repartiția pe trupuri:

Sat Trestia	35,72
Trup A	34,00
Trup B	0,76
Trup C	0,75
Trup D	0,11
Trup E	0,10

Repartiția pe zone funcționale:

Bilanț teritorial sat Trestia		
Zone functionale	Existent	
	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	31,67	88,66
Institutii si servicii de interes public	0,31	0,87
Unitati industriale si depozite	0,10	0,28
din care: active	0,00	0,00
dezafectate	0,10	0,28
Unitati agro-zootehnice	0,13	0,36
din care: active	0,13	0,36
dezafectate	0,00	0,00
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	0,25	0,70
din care: parcuri	0,00	0,00
de protectie	0,00	0,00
sport	0,25	0,70
Cai de comunicatie si transport	1,60	4,48
Constructii tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodarie comunală, cimitire	0,86	2,41
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	0,80	2,24
TOTAL PE TRUP	35,72	100,00

5. Sânpetru Almașului:

Repartiția pe trupuri:

Sat Sânpetru Almașului	94,90
Trup A	93,10
Trup B	1,60
Trup C	0,20

Repartiția pe zone funcționale:

Bilanț teritorial sat Sânpetru Almașului		
Zone functionale	Existent	
	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	86,75	91,41
Institutii si servicii de interes public	0,83	0,87
Unitati industriale si depozite	0,00	0,00

din care: active	0,00	0,00
dezafectate	0,00	0,00
Unitati agro-zootehnice	1,60	1,69
din care: active	0,00	0,00
dezafectate	1,60	1,69
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	1,40	1,48
din care: parcuri	0,00	0,00
de protectie	1,40	1,48
sport	0,00	0,00
Cai de comunicatie si transport	2,55	2,69
Constructii tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodarie comunala, cimitire	0,97	1,02
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	0,80	0,84
TOTAL PE TRUP	94,90	100,00

6. Stupini

Repartiția pe trupuri:

Sat Stupini	55,11
Trup A	55,00
Trup B	0,11

Repartiția pe zone funcționale:

Bilanț teritorial sat Stupini		
Zone functionale	Existent	
	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	48,30	87,64
Institutii si servicii de interes public	0,66	1,20
Unitati industriale si depozite	0,00	0,00
din care: active	0,00	0,00
dezafectate	0,00	0,00
Unitati agro-zootehnice	0,00	0,00
din care: active	0,00	0,00
dezafectate	0,00	0,00
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	0,60	1,09
din care: parcuri	0,00	0,00
de protectie	0,60	1,09
sport	0,00	0,00
Cai de comunicatie si transport	3,28	5,95
Constructii tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodarie comunala, cimitire	1,07	1,94
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	1,20	2,18
TOTAL PE TRUP	55,11	100,00

7. Păduși:

Repartiția pe trupuri:

Sat Păduriș	19,51
Trup A	12,40
Trup B	0,90
Trup C	1,50
Trup D	1,25
Trup E	0,40
Trup F	1,30
Trup G	0,60
Trup H	0,35
Trup I	0,11
Trup J	0,70

Repartiția pe zone funcționale:

Bilanț teritorial sat Păduriș		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	15,54	79,65
Institutii si servicii de interes public	1,98	10,15
Unitati industriale si depozite	0,07	0,36
din care: active	0,07	0,36
dezafectate	0,00	0,00
Unitati agro-zootehnice	0,00	0,00
din care: active	0,00	0,00
dezafectate	0,00	0,00
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	0,00	0,00
din care: parcuri	0,00	0,00
de protectie	0,00	0,00
sport	0,00	0,00
Cai de comunicatie si transport	1,21	6,20
Constructii tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodarie comunala, cimitire	0,11	0,56
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	0,60	3,08
TOTAL PE TRUP	19,51	100,00

8. Miluani:

Repartiția pe trupuri:

Sat Miluani	49,54
Trup A	49,43
Trup B	0,11

Repartiția pe zone funcționale:

Bilanț teritorial sat Miluani		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	44,07	88,96
Institutii si servicii de interes public	0,61	1,23
Unitati industriale si depozite	0,00	0,00
din care: active	0,00	0,00
dezafectate	0,00	0,00
Unitati agro-zootehnice	0,27	0,55
din care: active	0,27	0,55
dezafectate	0,00	0,00
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	1,20	2,42
din care: parcuri	0,00	0,00
de protectie	1,20	2,42
sport	0,00	0,00
Cai de comunicatie si transport	1,60	3,23
Constructii tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodarie comunala, cimitire	1,55	3,13
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	0,24	0,48
TOTAL PE TRUP	49,54	100,00

2.8 ZONE CU RISCURI NATURALE:

a). Inundatiile:

Din punct de vedere al riscurilor naturale, zona estică a Munților Meseș, inclusiv Depresiunea Almașului, este plasată conform Secțiunii V a PATN – Zone de risc natural într-o arie geografică caracterizată printr-o cantitate maximă de precipitații căzută în 24 h de 100-150mm și risc sporit la inundații datorate revărsării unui curs de apă și a scurgerilor de pe versanți.

Datorită așezării comunei Hida de-a lungul râului Almaș există zone joase care în perioade cu precipitații bogate se inundă. Ploile torențiale de vară conduc la revărsări ale cursurilor de apă de mare amploare, precum cele din anii 1949, 1958, 1970, 1975, 1978. Acestea au condus la compromiterea culturii agricole, au afectat gospodăriile, căile de comunicație și au condus la alunecări de teren.

Lucrări de îndiguire importante au fost executate la nivelul malurilor pe r. Almaș în sectorul de traversare a vetrelor satelor Hida, Baica și Racâș, sate care au fost afectate de inundații.

Cursurile de apă care pot cauza fenomene de inundabilitate și pentru care nu s-au realizat lucrări de protecție (îndiguiri, regularizări) sunt:

- Valea Mare și Valea Dragu, pe segmentul de traversare a vetrei satului Hida.

- Valea Jirnăului – pentru sectorul de traversare a vetrei satului Racâș.
- Valea Printre Văi (v. Sânpetrului) pe sectorul de traversare a vetrei localităților Sânpetru Almașului și Stupini.
- Valea Trestia – pentru sectorul de traversare a vetrei localității Trestia
- Valea Dreaptă pentru Păduriș.

a). Alunecări de teren:

În acest areal riscul alunecărilor de teren este unul mediu, cu o probabilitate intermediară de producere (cf. Legii 575/2001 anexa 6).

Alunecările de teren de la cele de tip glinee până la cele superficiale (lenticulare, în brazde) afectează anumite suprafețe (majoritatea din extravilan) și se constituie într-un proces de modelare activ. Alunecările de tip glinee au dislocat substratul pe adâncimi mari (10-45 m) întâlnindu-se pe versantul sudic al Dl. Poiana Mazărilor-Râpa Roșie, pe versantul estic și nord-estic al Dl. Cornu, versantul estic al Coastei Racășului. Vârsta acestora este pleistocenă sau chiar holocenă. Micromorfologia perimetrelor asociază corpuri de alunecare, microdepresiuni cu exces de umiditate, alte procese asociate (ravene, torenți).

O extindere mai mare o au alunecările superficiale (lenticulare, solifluxionale, în brazde) care se regăsesc pe sau la baza fronturilor de cuestă, pe monoclinuri, în bazine torențiale (de ex. pe versantul nordic al Văii Jirnăului, în apropiere de Racâș, pe versantul drept al văii Trestia, pe versantul nordic al Dl. Zăpodii, etc). Toate aceste procese generează o instabilitate geomorfologică și o degradare accentuată a terenurilor. În prezent, se remarcă aplicarea unor soluții de stopare sau încetinire a dinamicii proceselor geomorfologice actuale, prin împăduriri ale fronturilor de cuestă, monoclinurilor și a versanților torenților (ex. Dl. Zăpodii, Dl. Coasta Mare, Dl. Peteleului, etc).

2.9 ECHIPARE EDILITARA:

a). Gospodarirea apelor:

Activitățile ce se realizează în perimetrul comunei nu produc efecte poluante majore asupra apelor curgătoare. În general, apele ce traversează arealul geografic al comunei sunt ape curate, care nu conțin elemente chimice sau substanțe poluante.

La nivelul comunei nu există lucrări hidrotehnice de tipul lacuri de acumulare.

b). Alimentarea cu apa:

Momentan, la nivelul comunei alimentarea cu apă potabilă este asigurată numai pentru localitățile Hida și Baica, dintr-o sursă locală cu debit de 10 l/s, printr-o rețea proprie de distribuție. Captarea apei se realizează în partea de sud a localității Hida, în lunca văii Ugruțiului, în apropiere de confluența cu valea Almașului.

Există de asemenea segmente cu lungimi variabile, care dirijează diferite debite de apă slab tratată sau netratată, gravitațional sau prin pompare, către diverși consumatori care și-au realizat investiția.

În satul Hida există o rețea de 3000 de m de conducte deviată pe trei secțiuni care deservește zona centrală (blocuri colective – cu o stație de pompare și cu rezervor), agenți economici, partea de nord a localității.

În satul Baica dispune de rețea de alimentare cu apă, amplasată în sudul localității (înspre Hida).

Localitatea Miluani dispune de 2000 m de rețea de alimentare cu apă relativ bine difuzată la nivelul rețelei de străzi, utilizează 3 prize de captare amplasate la nivel de terasă și deservește gravitațional un număr de 50 de consumatori.

c). Canalizarea:

Zona nu dispune de rețea de canalizare. Evacuarea apelor uzate se face necontrolat. Agenții economici care-și desfășoară activitatea pe teritoriul localității Hida, evacuează apele uzate menajere și industriale în bazine vidanjabile.

d). Alimentare cu gaz metan:

Comuna nu dispune de alimentare cu gaze naturale.

e). Alimentare cu căldură:

În reședința de comună –Hida există o centrală termică de 96 m² care este dezafectată.

Sursa de încălzire este asigurată în general de sobe care folosesc combustibil solid (lemn). Fiecare gospodărie își obține necesarul de căldură independent, dar în condiții improprii și ineficiente.

f). Alimentare cu energie electrica:

Sursa de alimentare cu energie electrică a comunei Hida este sistemul energetic național, prin racordare la stația de distribuție a energiei electrice Zalău.

Principalele linii electrice care traversează UAT Hida sunt:

- Linia 20 KV– se axează tangențial localității Hida
- Linia 15 KV– axată pe valea Almașului
- LEA 0,4 KV– asigură legătura între punctele de distribuție din LEA 15 KVși principalii consumatori.

Localitatea Hida: dispune 2 posturi de transformare, PTA 15/0,4 KV160 KVA și 1 PTA 0,4 KV, amplasate în nordul, sudul și centrul localității și de o rețea de distribuție de 220 V. Localitatea Hida este electrificată în proporție de 99%.

Satul Baica este electrificat în totalitate și dispune de un post de transformare, PTA 0,4 KVamplasat aproape de limita sudică a localității; liniile electrice de mare tensiune însoțesc longitudinal localitatea.

Satul Racâș dispune de de trei posturi de transformare, rețeaua de înaltă tensiune 15 KV este axată predominant pe latura stângă a Văii Almașului.

Satul Miluani este electrificat în totalitate este racordat la 15 KV; dispune de două posturi de transformare PTA 0,4 KV.

Satul Sânpetru Almașului este electrificat în totalitate, este racordat la LA de 0.5 KVși dispune de două posturi de transformare.

Satul Stupini este racordat la LA 15 KVcare trece prin centrul localității și dispune de un post de transformare. Gradul de electrificare este de 100 %.

Satul Păduriș este racordat la LA 0,4 KV, dispune de 2 PTA 0,4 KV, iar gradul de electrificare este de 80%.

Satul Trestia este racordat la LA 15 KV, dispune de 2 PTA de 0,4 KV, gradul de electrificare fiind de 85%.

Traseele liniilor urmăresc în general străzile, în acest fel asigurându-se și iluminatul public.

g). Telefonie:

Telecomunicațiile sunt deservite de către furnizori de telefonie fixă și mobile.

Operatori: ROMTELECOM, Orange, Cosmote, Vodafone.

Servicii oferite: telefonie, internet, televiziune prin cablu;

Poșta este amplasată pe strada Sânpetrului la parterul unei construcții P+II unde este și centrala telefonică. Rețeaua care deservește posturile telefonice urmărește traseul DN 1G.

Releul radio este amplasat pe D. Hatfaludy.

h). Gospodarie comunală:

Localitatea Hida dispune de trei cimitire, unul ortodox, unul catolic și unul evreiesc, primele două dispuse în partea de sud-vest a localității, iar cel evreiesc în partea de nord (pe partea stângă a DN 1G).

Cu excepția satului Păduriș, toate localitățile dispun de cimitire (Baica 1 – ortodox, Racâș 1- ortodox, 1- evreiesc, Miluani 1 – ortodox, Sânpetru Almașului 2 – ortodoxe, doar 1 funcțional, 1 – evreiesc părăsit, Stupini 1 – ortodox, Trestia 1 - ortodox). Localitatea Păduriș nu dispune de cimitir, înhumarea făcându-se tradițional, în grădini.

Activitățile specifice gospodăriei comunale sunt administrate astfel:

- Cimitirele – de către biserici
- Deșeurile – de către fiecare producător al acestora

În comună se produc următoarele tipuri de deșuri: deșuri menajere, deșuri animaliere, deșuri industriale (provenite în special din prelucrarea lemnului).

2.10 PROBLEME DE MEDIU:

Sursele de poluare care afectează factorii de mediu, apa și solul, constau în deșuri menajere provenite din activități desfășurate în gospodăriile populației și obiective de interes public, de producție și de deservire.

Pe teritoriul comunei Hida nu sunt probleme majore de modificare a echilibrului ecologic. De asemenea, fenomenele legate de riscurile naturale sunt ținute sub control și nu creează probleme deosebite.

Zone inundabile:

Există zone inundabile provocate de văi și pârâuri la topirea bruscă a zăpezii sau în cazul ploilor cu caracter torențial. Râul Almaș și Valea Ugruțului sunt principalii factori de risc din punct de vedere al inundațiilor.

Zone cu alunecări de teren:

Fragmentarea accentuată a reliefului, structura geologică, declivitatea pantelor, defrișarea pădurilor de pe versanți, precum și modul de folosință a terenurilor (în unele cazuri necorespunzător), constituie factorii care au favorizat desfășurarea, rareori puternică, a proceselor de versant pe anumite suprafețe. Acestea se întâlnesc în general zona deluroasă a comunei.

MONUMENTE ISTORICE

În prezent, pe teritoriul comunei se află înscrise pe Lista Monumentelor Istorice 18 monumente istorice din care cinci de categoria A și 13 de categoria B:

Nr. crt	COD LMI 2010	DENUMIRE	LOCALITATE	ADRESĂ	DATARE
1.	SJ-II-m-A-05011	Biserica de lemn "Sf. Arhangheli Mihail și Gavril"	sat BAICA; comuna HIDA	57	1645
2.	SJ-II-a-B-05056	Ansamblul conacului familiei Morca	sat HIDA; comuna HIDA	Str. Eminescu Mihai 9	înc. sec. XX
3.	SJ-II-m-B-05056.01	Conacul familiei Morca	sat HIDA; comuna HIDA	Str. Eminescu Mihai 9	sec.XIX
4.	SJ-II-m-B-05056.02	Anexe	sat HIDA; comuna HIDA	Str. Eminescu Mihai 9	sec.XIX
5.	SJ-II-s-B-05056.03	Parc	sat HIDA; comuna HIDA	Str. Eminescu Mihai 9	înc. sec. XX
6.	SJ-II-m-B-05057	Casa parohială a bisericii reformate	sat HIDA; comuna HIDA	Str. Eminescu Mihai 21	1910
7.	SJ-II-m-A-05058	Biserica de lemn "Sf. Arhangheli Mihail și Gavril"	sat HIDA; comuna HIDA	Str. Eminescu Mihai 27	înc. sec. XVIII
8.	SJ-II-m-B-05059	Școala de arte și meserii, fostă judecătorie	sat HIDA; comuna HIDA	Str. Maniu Iuliu 2	înc. sec. XX
9.	SJ-II-m-B-05060	Casă	sat HIDA; comuna HIDA	Piața Sfatului 5	sf. sec. XIX
10.	SJ-II-a-B-05061	Conacul Hatfaludy	sat HIDA; comuna HIDA	Str. Stadionului 6	sf. sec. XIX
11.	SJ-II-m-B-05061.01	Conac	sat HIDA; comuna HIDA	Str. Stadionului 6	sf. sec. XIX
12.	SJ-II-s-B-05061.02	Parc	sat HIDA; comuna HIDA	Str. Stadionului 6	sf. sec. XIX
13.	SJ-II-m-B-05061.03	Anexe	sat HIDA; comuna HIDA	Str. Stadionului 6	sf. sec. XIX
14.	SJ-II-m-B-05062	Casa Hatfaludy	sat HIDA; comuna HIDA	Str. Stadionului 6	sf. sec. XIX
15.	SJ-II-m-B-05082	Biserica "Sf. Arhangheli Mihail și Gavril" □	sat MILUANI; comuna HIDA	159	sec. XVI
16.	SJ-II-m-A-05091	Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului a fostei mănăstiri Strâmba-Fizeș" □	sat PĂDURIȘ; comuna HIDA	28	1725
17.	SJ-II-m-A-05101	Biserica de lemn "Sf. Arhangheli Mihail și Gavril"	sat RACIȘ; comuna HIDA	8	1741
18.	SJ-II-m-A-05110	Biserica de lemn "Sf. Apostoli Petru și Pavel" □	sat SÎNPETRU ALMAȘULUI; comuna HIDA	43	înc. sec. XVII

1. Biserica de lemn "Sf. Arhangheli Mihail și Gavril" SJ-II-m-A-05011- Baica¹⁴

Biserica de lemn "Sf. Arhangheli Mihail și Gavril" este cea mai veche dintre bisericile de pe Valea Almașului.

Pe prislopul de piatră al lacasului este săpată inscripția: "1645 și preostolesea vorii protopop Farcazao Pustenie iereahiih".

La ridicarea bisericii de plan dreptunghiular cu absida poligonală, s-au folosit bârne groase de gorun, cioplite pe patru fețe ("în patru dungi"). Îmbinarea bârnelor la colțuri s-a făcut prin sistemul "coadă de rândunică". La intrare, o ordonanță de stâlpi porniți din console se sprijină pe talpa bisericii, formând o prispa foarte îngustă. Consolele masive ale absidelor sunt executate din 2-4 barne cu multiple creștături în retrageri succesive, realizate din bardă. Ca element particular în construcția acestui edificiu remarcăm altarul prevăzut numai cu două uși înguste, cu partea superioară în arcadă.

Bolta naosului are grinda sculptată ca un adăvarat brâu de dantelă, realizat din romburi, semicercuri, zigzaguri și frumoase rozete.

Arcul sculptat care traversează bolta, pornește de pe console, vrând parca să amintească consolele de pe care pornesc nervurile gotice.

Ancadramentul ușii de intrare în pronaos, aflat pe latura de sud, poartă incizate numele iscușiilor meșteri Onut și Simion.

Pictura interioară și exterioară, în mare parte curățată, a fost efectuată, conform inscripției, în vremea episcopului Andrei Șagu

Foto 1 . vedere asupra bisericii

Foto 2 . detaliu absidă

¹⁴Ioana Cricache Panait - Bisericile de lemn de pe Valea Almașului" - Editura Tehnica, București 1969

Foto 3, 4 . detalii pictura

2. Ansamblul conacului familiei Morca SJ-II-a-B-05056 – Hida

Perioada: înc. sec. XX

Importanta: B

Cod LMI: SJ-II-a-B-05056

Adresa: Str. Eminescu Mihai 9

Localitate: sat HIDA; comuna HIDA

Judet: Salaj

Ansamblul cuprinde:

Conacul familiei Morca SJ-II-m-B-05056.01

Aneze SJ-II-m-B-05056.02

Parc SJ-II-s-B-05056.03

Foto 5 . vedere principală

3. Casa parohială a bisericii reformate SJ-II-m-B-05057 – Hida

Categorie: Case parohiale

Perioada: 1910

Importanta: B

Cod LMI: SJ-II-m-B-05057

Adresa: Str. Eminescu Mihai 21

Localitate: sat HIDA; comuna HIDA

Judet: Salaj

Foto 5, 6 . vedere principală

4. Biserica de lemn "Sf. Arhangheli Mihail și Gavril" SJ-II-m-A-05058 – Hida:¹⁵

Biserica de lemn "Sf. Arhangheli Mihail și Gavril" a fost construită la începutul secolului al XVIII-lea, din bârne masive. Planul este dreptunghiular, cu absida decroșată, poligonală, cu cinci laturi. Stâlpii prispei dispuse pe laturile de nord și sud, sunt decorați cu "toruri" și alte forme. Consolele coboară în multiple cioplituri, până la talpa bisericii. Ancadramentul intrării de

Foto 7 - vedere principala

pe latura sudica prezintă "franghii", rozete, cruci și două mâini întinse de o parte și de alta a ușii, în semn de bun venit. Sistemul de boltire este cel tradițional cu pronaos tavanit și bolți semicilindrice deasupra altarului și naosului. În bârnela ce marchează trecerea în naos, au fost săpate în partea de jos câte o rozeta și restul a fost zugrăvit cu flori. Bolta naosului are bârna de naștere dispusă ca o laviță și este sculptată

¹⁵ Ioan Godea și Ioana Cristache Panait, "Monumente Istorice Buisericesti din Eparhia Oradiei", Oradea - 1978

din loc în loc cu panouri decorative din linii frânte, unite prin flori zugravite. Pereții naosului mai păstrează pictura doar pe latura de sud, unde se mai zăresc chipurile mucenicilor. Pe iconostas sunt pictați Apostolii înșirați pe o laviță, avându-l la mijloc pe Iisus Hristos. De pe usile împaratești, cu chipurile Evangheliștilor, aflăm anul 1801, când zugravul Ioan Pop din Românași a executat pictura. În anii următori au fost realizate și icoanele împaratești. Biserica păstrează primele cărți tiparite la Ramnic, Triodul din 1705 și Octoihul din 1706.

5. Școala de arte și meserii, fostă judecătorie SJ-II-m-B-05059 - Hida

Categorie: Gimnazii/școli/grădinițe

Perioada: înc. sec. XX

Importanta: B

Cod LMI: SJ-II-m-B-05059

Adresa: Str. Maniu Iuliu 2

Localitate: sat HIDA; comuna HIDA

Judet: Salaj

Foto 8 - vedere frontală

Foto 9 - vedere laterala

Foto 10, 11 – detalii

A fost construită în 1905 în stil Art Nouveau, ca locuință a unei familii evreiești bogate. A adăpostit pe rând sediul judecătoriei, școala, centrul de plasă, internatul școlar, iar mai recent-clase de învățământ primar și gimnazial și ateliere- școală. A fost reabilitată recent, lucrările încheindu-se în 2009. În prezent, adăpostește Liceul Tehnologic (corp 1), Grădinița și Biblioteca Publică.

6. **Casă SJ-II-m-B-05060**

Categorie: Case

Perioada: sf. sec. XIX

Importanta: B

Cod LMI: SJ-II-m-B-05060

Adresa: Piața Sfatului 5

Localitate: sat HIDA; comuna HIDA

Judet: Salaj

A fost construită la sfârșitul sec. XIX ca locuință. La parter se afla sediul cooperativei agricole "Hangya" ("Furnica"). În prezent, aici funcționează un restaurant. Clădirea este îngrijită și se află în stare bună.

7. **Conacul Hatfaludy SJ-II-a-B-05061 - Hida**

Foto 12 – vedere principala

Categorie: Conace

Perioada: sf. sec. XIX

Importanta: B

Cod LMI: SJ-II-a-B-05061

Adresa: Str. Stadionului 6

Localitate: sat HIDA; comuna HIDA

Judet: Salaj

Foto 13 – fatada principala

Foto 14 – detaliu

Foto 15 – fatada laterala

Foto 16 – fatada posterioara

Conacul Hatfaludy din Hida a fost construit in secolul XIX, de familia Hatfaludy pentru fiul lor István. După nationalizare până in 2001 clădirea devine sediul IAS, iar in urma retrocedării ajunge la mostenitorii familiei Hatfaludy. De atunci și-a schimbat deja doi proprietari, iar acum este in proprietatea unei persoane juridice. Cu toate acestea, starea conacului Hatfaludy nu este una buna.

8. Biserica "Sf. Arhangheli Mihail și Gavril - Miluani

Categorie: Biserici ortodoxe

Perioada: sec. XVI

Importanta: B

Cod LMI: SJ-II-m-B-05082

Adresa: 159

Localitate: sat MILUANI; comuna HIDA

Judet: Salaj

Biserica Miluani, a fost construită în jurul anului 1500. A fost zidită cu destinație de cetate de apărare, din blocuri mari de piatră (pereții au o grosime de 0.8-1 m). Cu timpul i s-au făcut ferestre și a fost transformată în biserică. La început a fost mică, dreptunghiulară, acoperită cu șindrilă și nu a fost vopsită, numai împodobită cu icoane. După mai multe restaurări, ultima între anii 2007-2008, s-a ajuns

Foto 17 – vedere principala

la forma actuală. Iconostasul vechi a fost înlocuit în 1962, iar cel vechi se află în muzeul satului. Biserica are 2 clopote cel vechi a fost turnat în 1627.¹⁶

Foto 18 - vedere laterala 1

Foto 19, 20 - iconostas

9. **Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului" a fostei mănăstiri Strâmba-Fizeș SJ-II-m-A-05091 – Păduriș¹⁷**

Foto 20 - vedere laterală

Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului" a aparținut mănăstirii Strâmba-Fizeș, atestată încă din secolul al XV-lea, se remarcă prin decorația picturală de factură cultă, realizată în 1742, în timpul starețului Domitian.

În 1742 s-a pictat doar

Foto 21 - vedere principală

¹⁶ Material foto http://www.welcometoromania.ro/DN1g/DN1g_Miluanii_Biserica_Ortodoxa_r.htm

¹⁷ http://www.welcometoromania.ro/DN1g/DN1g_Manastirea_Stramba_r.htm

catapeteasma și arcele usilor altarului. Pictura interioară a fost terminată, după cum arată inscripția din naos, la 13 august 1792, în zilele episcopului Ioan Bob și a egumenului Onisim.

Mănăstirea Strâmba a avut un rol de seamă în istoria culturală din Transilvania, prin activitatea școlii pentru copiii din satele vecine, școală atestată documentar în 20 noiembrie 1785. □

Biserica are planul dreptunghiular, absida poligonală și acoperișul cu pante largi. Acoperișul susține o clopotniță cu vârful barocizat. Intrarea pe partea sudică este marcată printr-un ancadrament cu decoruri florale. Pridvorul a fost amenajat într-o epocă târzie. Interiorul este pictat cu imaginea Sf. Vasile, Grigore Bogoslav, Sf. Iacov, Sf. Ioan Zlataust. Portretele evangheliștilor înfrumusețează porțile împărătești. Inscripția, în limba sârbă, plasată în spatele intrării, în altar, atestă că decorul s-a datorat ieromonarhului Dominitian.

O altă inscripție, din 2 august 1792, așezată în naos, precizează că pictarea edificiului s-a realizat în timpul lui Ioan Bob, egumen al mănăstirii Onisim.

Activitatea monahală a fost întreruptă timp de 280 de ani, a fost reînființată în anul 1993.

10. Biserica de lemn "Sf. Arhangheli Mihail și Gavril" – Racâș

Categorie: Biserici de lemn

Perioada: 1741

Importanța: A

Cod LMI: SJ-II-m-A-05101

Adresa: 8

Localitate: sat RACÎȘ; comuna HIDA

Județ: Salaj

Foto 23 - vedere posterioară

Foto 22 - vedere din DN IG

Foto 24 - detaliu

11. Biserica de lemn "Sf. Apostoli Petru și Pavel SJ-II-m-A-05110 -SÂNPETRU ALMAȘULUI

Categorie: Biserici de lemn

Perioada: înc. sec. XVII

Importanta: A

Cod LMI: SJ-II-m-A-05110

Adresa: 43

Localitate: sat SÂNPETRU ALMAȘULUI; comuna HIDA

Judet: Salaj

Biserica de lemn "Sf. Apostoli Petru și Pavel" a fost construită la începutul secolului al XVII-lea, pe locul unei biserici mai vechi din anul 1494, din cinci bârne masive de stejar. Planul este dreptunghiular, cu absida altarului decroșată, de formă pătrată. În cea de-a doua jumătate a secolului al XVIII-lea s-a adăugat o prispa pe latura intrării și s-a schimbat forma acoperișului. Peste pronaos a apărut o clopotniță potrivită, cu foișor deschis pe o singură arcadă și fleșa sveltă, de secțiune poligonală. Un brâu în "frânghie", puternic profilat, încinge mijlocul lăcașului, întâlnind la est luminatorul format din patru

Foto 25 - vedere laterala

orificii circulare cuprinse într-un cerc cu decor dințat și ancorat de brâu prin șnururi. La îmbinarea pereților sunt console mărunț cioplite cu rozete. Un chenar în "franghie" străbate ancadramentul intrării de pe latura de sud și trecerea din pronaos în naos, însoțind deasupra și o bârnă a peretelui. O deosebită grijă a acordat meșterul decorării bolții semicilindrice a naosului. De o parte și de alta a grinzii centrale sunt câte șase rozete, iar cheia de boltă sugerează un ciorchine de struguri. Lăcașul a fost pictat atât la interior, cât și la exterior în anul 1795, de Ioan Pop din Românași, dar pictura a fost distrusă aproape în întregime. Doar în altar și pe exterior se mai păstrează niște urme de vopsea.

12. PROPUNERE DE CLASARE MONUMENT -Biserica Reformată din localitatea Hida.

Se află pe versantul dealului ce domină centrul localității dinspre sud-est, fiind accesibilă pe o alee din str. Iuliu Maniu.

O biserică catolică Sf. Dumitru ar fi existat la Hida încă din 1298 (cf. Györffy György- "Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza", Budapesta, Akadémiai Kiadó, 1966, cap. II p. 58), Hida fiind numită "Almás". Nu am găsit informația confirmată de alte surse, astfel încât atestarea documentară certă a existenței unei biserici catolice la Hida rămâne cea din 1333, când parohul catolic de Hida este înscris ca plătitor al decimeii papale.

Comunitatea a trecut la Reformă în sec. XVI. Pe parcursul secolelor următoare nu mai există informații despre biserică Reformată din Hida, până în 1878 când este demolată, fiind în stare foarte proastă.

În 1882 este reconstruită în forma în care o vedem azi, cu arhitectură neorenescentistă. Ea apare deja în recensământul din 1883 al bisericilor Reformate

foto 26- biserică Reformată din Hida

În turn se află două clopote, dintre care unul inscripționat cu anul 1767.

Orice alte informații despre biserică s-au pierdut, întrucât arhivele sale au fost arse în 1944, în timpul retragerii trupelor horthyste.

Data fiind vechimea sa, prin studiu istoric de fundamentare se propune protejarea sa prin înscrierea pe Lista Monumentelor Istorice.

Biserica nu mai este vizibilă din Piața Sfatului, din cauza creșterii regimului de înălțime pe frontul sudic al acesteia. Turnul bisericii mai e vizibil doar de pe str. M. Eminescu, fiind necesară protejarea perspectivelor spre turn prin menținerea unui regim de înălțime scăzut.

13. PROPUNERE DE CLASARE MONUMENT -Biserica Reformată din localitatea Hida.

Biserica Ortodoxă "Sf. Arhangheli Mihail și Gavril" a fost construită în 1908-1909, înlocuind o veche biserică de lemn care a fost, probabil, demolată pentru a face loc noii biserici.

Biserica e construită în stil baroc, din zidărie de cărămidă și e acoperită cu tablă plană fălțuită. A fost reabilitată recent, tâmplăriile originale de lemn fiind înlocuite cu tâmplării de PVC. La ferestrele turnului se mai păstrează tâmplăriile originale cu obloane. Tencuiala a fost, de asemenea, refăcută, cu ornamentații în relief. Coloritul participă, de asemenea, la ornamentație, prin efectul de alăturare al ornamentației albe și fondului bej stins.

foto - biserica ortodoxă din Trestia

Data fiind vechimea ei de peste 100 de ani, propunem înscrierea bisericii Ortodoxe "Sf. Arhanghel pe Lista Monumentelor Istorice.

VESTIGII ARHEOLOGICE:

Conform Studiului arheologic aferent PUG au fost identificate următoarele vestigii arheologice:

„Copăceni”. Sit aflat pe partea dreaptă a drumului Hida-Miluani, pe a doua terasă a văii Ugruțiului. Cercetări de suprafață efectuate de D. Băcucă-Crișan și D. Culic (octombrie 2013). De

la suprafața solului au fost culese (din arătură) câteva fragmente ceramice de culoare brun-cărămizie aparținând perioadei medievale timpurii (sec. VII/VII-IX). Se instituie zona de protecție cu limitele: la N drum de țară, la S limită de proprietate, la E limită de proprietate, la V limită de proprietate.

„Gura Corbului” sau *„Corbu”*. Sit aflat pe o terasă înaltă de pe partea dreaptă a văii Sâmpetrului (sau valea Dreaptă). Aici au fost descoperite fragmente ceramice aparținând culturii Coțofeni, fragmente ceramice dacice (sec. II î. Hr. – I d. Hr.) și fragmente ceramice de epocă romană. Se instituie zona de protecție cu limitele: la N afluent/torent care se varsă în Valea Sâmpetrului, la E drum de țară, la S Valea Sâmpetrului și limită de proprietate, la V limită de proprietate.

„Râtul satului” (1). Sit aflat pe a doua terasă a Văii Ugruțiului, situată pe partea stângă a drumului ce duce spre satul Miluani. Cercetări de suprafață efectuate de D. Băcuc-Crișan și D. Culic (octombrie 2013). De la suprafața solului au fost culese (din arătură) fragmente ceramice de culoare cărămizie și brun-cărămizie aparținând epocii bronzului. Se instituie zona de protecție cu limitele: la N drum de țară, la S limită de proprietate, la E torent al Văii Ugruțiului, la V limită de proprietate (și un canal de dren ?).

„Râtul satului” (2). Sit aflat pe a doua terasă a Văii Ugruțiului, situată pe partea stângă a drumului ce duce spre satul Miluani. Situl se află în imediata apropiere a sitului *„Râtul satului 1”*. Cercetări de suprafață efectuate de D. Băcuc-Crișan și D. Culic (octombrie 2013). De la suprafața solului au fost culese (din arătură) fragmente ceramice de culoare cărămizie și brun-cărămizie aparținând epocii bronzului. Se instituie zona de protecție cu limitele: la N canal de dren, la S limită de proprietate, la E torent al Văii Ugruțiului (canal ?), la V torent al Văii Ugruțiului.

„Școala veche”. Este situată în centrul satului Miluani, vis-a-vis de biserica de lemn. În această zonă, la săparea șanțului drumului care duce spre școală s-a descoperit o conductă din lut romană. Se instituie zona de protecție cu limitele: la NE și NV limite de proprietate, la S, SE și SV drum din sat, la E drum din sat.

SITURI NEIDENTIFICATE PE TEREN

În vechile repertorii care vizau vestigiile arheologice de pe teritoriul județului Sălaj, în hotarul comunei Hida mai sunt menționate și alte descoperiri. În satul Stupini în locul *„Dealul Stupini”* sau *„Dealul Stupinilor”* (Cod RAN 141517.01) au fost adunate fragmente ceramice aparținând culturii Tiszpolgár, iar dintr-un loc neprecizat provine un fragment ceramic neolitic aparținând culturii Turdaș. În satul Trestia pe *„Dealul Crucilor”* la nr. 84 (Cod RAN 141526.01) s-

a descoperit un topor din gresie șlefuit și perforat, iar dintr-un loc neprecizat provin resturi osoase de *mammatus primigenius*. În satul Racăș, în locul „Gura Jernăului” s-au descoperit fragmente ceramice eneolitice, din epoca bronzului (cultura Wietenberg, Suciul de Sus), epoca fierului (Hallstatt) și din evul mediu timpuriu (sec. VIII-IX). În satul Sânpetru Almașului, în locul „Dâmbul cremenii” s-au descoperit piese litice aparținând paleoliticului superior. În satul Sânpetru Almașului, în locul „Cârcu” (Cod RAN 141508.01) sunt pomenite descoperiri neolitice

În literatura de specialitate este consemnat la Hida locul „Șanțurile lui Gelu” unde se află urme de valuri și șanțuri dintr-o epocă nedeterminată, în fapt locul respectiv se află în hotarul localității Voievodeni.

Tot în literatura de specialitate se menționează de la Hida un tezaur de monede de aur din vremea împăratului Teodosius II.

Tot în hotarul localității Hida în anul 1903 s-a descoperit pe panta unui deal, un vas de lut ce conținea un depozit de bronzuri împreună cu un cuțit din fier datat Ha B2.

Din păcate, datorită caracterului vag al descrierii locației, dar mai ales datorită faptului că terenurile din locațiile respective nu erau arate (acestea fiind acoperite cu pășune și vegetație de mari dimensiuni), în urma cercetărilor recente efectuate în octombrie 2013, aceste obiective arheologice nu au putut fi localizate pe teren.

Concluzie

Deși repertoriile mai vechi amintesc o mai bogată prezență a comunităților umane preistorice în acest areal, cercetările de teren efectuate în toamna anului 2013 nu au reușit identificarea acestor puncte, cu atât mai mult cu cât au fost observate toponime greșite sau amplasări teritoriale greșite. Chiar dacă siturile nu au fost identificate în teren sunt de amintit și de luat în seamă, dat fiind caracterul cercetării, de suprafață, care induce anumite limite. Se recomandă ca în cazul unor investiții în punctele mai sus amintite, în special în cazul celor cu cod RAN, aceste lucrări să fie precedate de o evaluare de teren necesară identificării și delimitării acestor situri.

ARII NATURAL PROTEJATE:

Pe teritoriul administrativ al comunei Hida există trei arii naturale protejate:

1. Rezervația Poiana cu narcise de la Racâș-Hida:

- a. Suprafața 1,50 ha
- b. Poziția cf. Legii 5/200 HGR 2151/2004: 2684
- c. Categoria IUCN: IV
- d. Descriere : Rezervația naturală suprapusă sitului Natura 2000 - Racâș - Hida a fost declarată arie protejată prin

Fig. - *Narcissus angustifolius* 1

Legea Nr.5 din 6 martie 2000 (privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate) și este o zonă deluroasă în bazinul superior al văii Jernăului (afluent de stânga al râului Almaș), cu rol de protecție pentru narcise din specia *Narcissus stellaris* și *Narcissus angustifolius*, cunoscută de localnici sub denumirea populară de cocoroșea.

Aria protejată reprezintă o pajiște naturală (la izvoarele pârâului Jernău) înconjurată de dealuri acoperite cu vegetație forestieră și ierboasă ce adăpostește o mare diversitate floristică. Pâlcurile de pădure sunt constituite din arbori și arbuști cu specii de: stejar (*Quercus robur*) gorun (*Quercus petraea*), cer (*Quercus cerris*), carpen (*Carpinus betulus*) tei pucios (*Tilia cordata*), ulm (*Ulmus campestris*), frasin (*Fraxinus excelsior*), sânțer (*Cornus sanguinea*), mur (*Rubus fruticosus*), măceș (*Rosa canina*) sau păducel (*Crataegus monogyna*).

Specie de narcisă (*Narcissus angustifolius*) cunoscută de localnici sub denumirea populară de cocoroșea. La nivelul ierburilor, pe lângă *Narcissus angustifolius* și *Narcissus stellaris* este întâlnită o varietate de plante cu specii de: crucea voinicului (*Hepatica transsilvanica*), vinariță (*Asperula odorata*), omag (*Aconitum moldavicum* ssp. *lycoctotum*), pochivnic (*Asarum europaeum*), mazărice (*Lathyrus transsilvanicus*), frate-cu-soră (*Melampyrum nemorosum* specie endemică), știrigoaie (*Veratrum nigrum*), precum și mai multe specii din familia gramineelor, printre care: pir (*Agropiron repens*), golomăț (*Dactylis glomerata*), iarba-vântului (*Nardus stricta*) sau iarba-câmpului (*Agrostis tenuis*).

2. Situl de importanța comunitară ROSCI 0209 Racâș – Hida.

Cod:ROSCI0209

Tip:SCI

Coordonate:Longitudine N 47° 6' 25"; Latitudine E 23° 14' 34"

Suprafață:239 ha

Județul:Sălaj (100%)

Descriere generală sit:

Situl cuprinde păduri caducifoliolate cu stejar și carpen, păduri dacice cu *Melampyrum bihariense*, stepe și pajiști calcaroase. Porțiuni largi ale sitului sunt acoperite primăvara cu asociații de *Narcissus stellaris*.

Clase de habitate:

pășuni, alte terenuri arabile, păduri de foioase.

Calitate și importanță:

Sit de interes botanic, ecologic și peisagistic, cuprinzând păduri dacice cu *Melampyrum bihariense* - aflat printre alte maximum 100 situri similare în Europa Centrală, precum și alte specii rare și endemice.

Vulnerabilitate:

accesul utilajelor agricole, pășunatul intens, trasarea în trecut a unor șanțuri de drenaj datorită cărora umiditatea solului s-a diminuat sub nivelul optim corespunzător cerințelor biologice ale speciilor edificatoare.

3. Rezervația gresiile de pe Stânca Dracului:

Gresiile de pe Stânca Dracului (monument al naturii) este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de tip geologic și peisagistic) situată în județul Sălaj, pe teritoriul administrativ al comunei Hida.

Rezervația naturală „Gresiile de pe Stânca Dracului” (cu o suprafață de 0.001 ha) a fost declarată arie protejată prin Legea Nr.5 din 6 martie 2000 (privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate) și reprezintă o stâncărie (formațiune geologică de forma unei ciuperci) în lunca văii Almașului. Stânca s-a format prin detașarea ei de la

pachetul de gresii ca urmare a eroziunii apelor și a acțiunilor atmosferice, luând forma unei ciuperci cu o înălțime de 6,50 m. Stânca este constituită din gresii în partea superioară și gresii și microconglomerate la bază, astfel prin procesele de eroziune desfășurate de-a lungul timpului, aceasta a luat forma unei ciuperci.

2.11 DISFUNCTIONALITĂȚI:

2.11.1 Privind activitățile economice:

- Insuficienta valorificare a resurselor turistice ale cadrului natural
- Slaba dezvoltare a structurilor turistice (capacități de cazare, unități de alimentație publică și structuri de agrement).
- Potential economic restrans
- Rata mare a somajului

2.11.2 Privind structura populației:

- Lipsa locurilor de muncă îndeamnă persoanele active să părăsească localitatea pentru a obține un loc de muncă în alte localități din țara sau din străinătate.
- Rezidența scazută

2.11.3 Privind caile de circulație:

- Drumul național 1G străbate centrele a trei localități, provocând astfel o aglomerare a zonei.
- Unele porțiuni ale drumului județean și ale drumurilor comunale ce străbat comuna necesită lucrări de reabilitare și modernizare.
- Pentru strazile existente se constata următoarele: necesitatea modernizării strazilor locale prin asfaltare și lărgire a carosabilului, realizare de trotuare și de spații verzi de protecție.
- Există imobile din intravilan care nu au asigurat accesul carosabil până la proprietăți.
- Lipsa unui sistem de canalizare pluvială pentru anumite artere de circulație.

2.11.4 Privind fondul construit și utilizarea terenurilor:

- Existența unor zone din intravilan, care în prezent sunt utilizate pentru activități agricole și cu disfuncționalități din punct de vedere al sistemului de circulație local.

- Cladirile monument nu au instituite zone de protecție și au un regulament de urbanism al zonei care să protejeze și să pună în valoare obiectivele și împrejurimile;
- Dotări publice insuficiente

2.11.5 Echipare edilitara:

- Insuficiență sistemului centralizat de alimentare cu apă potabilă care să deservească fiecare din localitățile aparținătoare comunei
- Lipsa unui sistem centralizat de canalizare menajeră și stație de epurare care să deservească fiecare din localitățile aparținătoare comunei
- Rețeaua de alimentare cu energie electrică este bine dezvoltată în localități, însă se constata zone periferice neiluminate.
- Lipsa sistemului centralizat de alimentare cu gaze naturale
- Utilizarea unei cantități importante de material lemnos pentru încălzirea gospodăriilor.
- Nu este implementat sistemul selectiv de management al deșeurilor, conform Planului de gestiune a deșeurilor județul Sălaj.

2.11.6 Protectia mediului:

Se constată diferite tipuri de poluare:

- Poluarea aerului – se face prin surse de poluare grupate în categoria surselor tipic rurale, neexistând surse majore de poluare.
- Poluarea apei – se reflectă în efectele nocive produse atât asupra apelor de suprafață (deversări necontrolate), cât și asupra apelor subterane.
- Poluarea solului – se înregistrează fenomene de eroziuni de suprafață, alunecări de teren sau cazuri de băltiri.

Spațiile verzi publice existente sunt insuficiente; la nivel de comună sub 2 ha (1,50ha) sunt amenajate cu spații verzi publice, rezultând o suprafață aferentă locuitorilor de 6,71 mp/loc, prin urmare nu se respectă suprafața minimă de 26mp/loc. (conform Legii 24/2007).

2.12 NECESITATI SI OPORTUNITATI ALE POPULATIEI:

Propunerile privind organizarea viitoare social-economică și urbanistică a comunei Hida au ținut seama de necesitățile și opțiunile populației în contextul amplasării geografice, infrastructura rutieră, precum și importanța deținută de comună la nivel teritorial. Au fost consultate autoritățile locale și analizate propunerile pentru dezvoltarea de noi unități economice și de producție, precum și alte sugestii făcute pe parcursul consultărilor din perioada elaborării Planului Urbanistic General.

În discuțiile purtate cu factorii de decizie, aceștia și-au expus punctul de vedere asupra politicii proprii de dezvoltare a localității, și anume:

➤ Includerea în intravilan a gospodăriilor și dotărilor aflate în prezent în extravilan, precum și a zonelor cu potențial de dezvoltare pentru zone rezidențiale, activități productive și turistice.

➤ Sporirea gradului de confort al localității prin :

- asfaltarea drumurilor locale, realizarea de poduri și podețe și implementarea unui sistem de rigole pe marginea drumurilor
- extinderea sistemului centralizat de alimentare cu apă potabilă
- realizarea sistemului centralizat de canalizare menajeră
- consolidarea malurilor pârâurilor, în vederea combaterii eroziunii terenurilor din apropiere
- încurajarea turismului prin înființarea unor structuri cu potențial turistic.
- înființarea unor zone destinate activităților productive.
- înființarea unor unitati de colectare și prelucrare a produselor agricole.
- modernizarea dotarilor existente și realizarea de noi obiective.
- crearea de spații verzi publice, spatii pentru agrement și sport.

➤ Atragerea investitorilor, prin acordarea de facilități, pentru realizarea de obiective noi în sectoarele micii producții și a serviciilor, ceea ce ar duce la crearea locurilor de muncă.

➤ Modernizarea tuturor arterelor de circulație la standarde moderne

➤ Elaborarea de planuri urbanistice zonale pentru zonele de protecție a monumentelor istorice, a zonelor noi introduse în intravilan, conform Regulamentului local de urbanism

➤ Protejarea obiectivelor cu valoare de patrimoniu și a celor cu valoare arhitecturală (case tradiționale)

- Modernizarea clădirilor publice prin menținerea elementelor tradiționale

3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICA:

3.1 STUDII DE FUNDAMENTARE:

La întocmirea Planului Urbanistic General al Comunei Hida s-au întocmit într-o faza premergătoare studii complementare, pe domenii, care să constituie fundamentul P.U.G.:

- Studiu topografic pentru actualizare P.U.G.
- Studiu geotehnic
- Studiu istoric

3.2 EVOLUȚIE POSIBILĂ, PRIORITĂȚI

3.2.1 PREVEDERI ALE PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI NAȚIONAL – pentru Comuna Hida:

Secțiunea I – REȚELE DE TRANSPORT:

- nu sunt prevederi pentru comuna Hida

Secțiunea a II-a – APA:

- sunt prevăzute lucrări prioritare de alimentare cu apă și canalizare în sistem centralizat

Secțiunea a III-a – ZONE PROTEJATE:

- Pe teritoriul administrativ al Comunei Hida sunt identificate două arii naturale protejate, Poiana cu narcise de la Racâș –Hida și Gresiile de pe Stânca Dracului
- Pe teritoriul administrativ al comunei Hida există 5 Biserici de lemn:
  - Biserica de lemn "SF. ARHANGHELI MIHAIL ȘI GAVRIL" SAT BAICA;
  - Biserica de lemn "SF. ARHANGHELI MIHAIL ȘI GAVRIL" SAT HIDA;
  - Biserica de lemn "ADORMIREA MAICII DOMNULUI A FOSTEI MĂNĂSTIRI STRÂMBA-FIZEȘ SAT PĂDURIȘ;
  - Biserica de lemn "SF. ARHANGHELI MIHAIL ȘI GAVRIL" SAT RACÎȘ;
  - Biserica de lemn "SF. APOSTOLI PETRU ȘI PAVEL SAT SÎNPETRU ALMAȘULUI;

Secțiunea a IV-a – REȚEAUA DE LOCALITĂȚI:

Comuna Hida este așezată în partea de sud - est a județului Sălaj, în Depresiunea Almașului, parte componentă a Podișului Someșan, bazinul Văii Almașului; traversată de la sud spre nord de drumul național 1G, Huedin - Răstoci, iar de la est spre vest de drumul județean DJ 109 ce face legătura dintre comuna Dragu și DN 1G.

Teritoriul administrativ al comunei se întinde pe o suprafață de 101,72 km² și este situat în Depresiunea Almașului. Comuna are în componență localitățile:

1. Hida - sat reședință de comună situat la o distanță de 37 km față de municipiul Zalău;
2. Baica
3. Miluani
4. Păduriș
5. Racăș
6. Sânpetru Almașului
7. Stupini
8. Trestia.

Nivel de dotare - echipare: din domeniul administrativ, al educației, sănătății, culturii, comerț, sport, agrement,

Secțiunea a V-a – ZONE DE RISC NATURAL:

-Comuna Hida este încadrată în categoria localităților cu risc mediu-ridicat de producere a fenomenelor de inundabilitate sau alunecări de teren.

- Prezintă fenomene de inundabilitate atât pe râuri, cât și pe torenți și alunecări de teren de tip primar – reactiv

Secțiunea a VI-a – ZONE TURISTICE:

- Resursa dominantă – resursa naturală
- Probleme cu infrastructura turistică

3.2.2 PREVEDERI ALE PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN SĂLAJ – pentru Comuna Hida:

Comuna Hida face parte din Unitatea Teritorială de Planificare UTP 4- Valea Almașului. Delimitarea unității teritoriale de planificare cuprinse în U.T.P. 4 este realizată pe baza poziției geografice favorabile pe culoarul Râurilor Almaș și Agrij, traversat de la est la vest de drumul

național IF deschis traficului european (E81 Cluj Napoca – Zalău – Satu Mare) și de la sud la nord de drumul național DN 1G Huedin – Sânmihaiu Almașului – Jibou.

Omogenitatea zonei este dată de coeficientul ridicat de ruralitate, buna conservare a tradițiilor, spiritul gospodăresc și de muncă al locuitorilor. Sub aspect economic, zona se află în declin, având tendințe de mobilitate accentuată spre Municipiul Cluj Napoca. Autostrada Brasov – Borș va constitui elementul de regenerare și viitoare identitate economică.

UTP 4 - Valea Almasului cf. PATJ Salaj

Analiza SWOT a UTP 4

PUNCTE TARI

- Potențial agricol ridicat în lunca Văii Almașului (Almașu, Sutor, Zimbor, Sânmihaiu Almașului);
- Potențial agroturistic, gospodării țărănești solide, cultura ospitalității și bune primiri;
- Existența de resurse minerale recunoscute (cursul V. Almasului);
- Zootehnia element de omogenitate și potențial;
- Habitat rural bine conservat;
- Produse tipice de potențial: brânzeturi, obiecte meșteșugărești, broderii;
- Accesibilitate și centralitate regională.

PUNCTE SLABE

- Infrastructură edilitară și rutieră necorespunzătoare;
- Declinul accentuat al producției zootehnice;
- Îmbătrânirea populației și depopularea (densitate demografică foarte redusă);
- Mobilitatea accentuată spre centrele urbane apropiate
- Zonă minieră în declin;
- Numărul redus de investitori, firme și IMM-uri.

OPORTUNITĂȚI

- Agroturismul o alternativă viabilă la dezvoltarea zonei ;
- Suprafețe importante de fânețe și pășuni de deal și podiș – dezvoltarea zootehniei – industriei mezelurilor și brânzeturilor;
- Autostrada – vector și axă a regenerării economice a zonei, Zimbor: punct de inserție la Autostradă;
- Dezvoltarea infrastructurii de afaceri pentru IMM-uri și servicii de tranzit.

AMENINȚĂRI

- Inerția autorităților locale în valorificarea resurselor și a posibilităților de finanțare nerambursabilă;
- Accentuarea tendințelor de mobilitate a forței de muncă spre exterior și centre urbane regionale;
- Incapacitatea de reconversie și restructurare a zonelor miniere;
- Lipsa asociațiilor din sectorul agricol;
- Lipsa unor centre de valorificare zonale (piețe);
- Construcția Autostrăzii Brașov-Borș să întârzie peste termenul stabilit.

Analizând situația existentă și perspectivele de dezvoltare, în PATJ Sălaj a fost propus ca pol de dezvoltare Comuna Zimbor.

S-au identificat următoarele sectoare economice prioritare pentru unitatea teritorială studiată:

- Alte activități de servicii prestate în principal întreprinderilor
- Agroturism
- Agricultură
- Construcții
- Comerțul cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule
- Alte activități extractive
- Industria alimentară și a băuturilor

Alte prevederi ale PATJ Sălaj referitoare la comuna Hida:

- Realizarea și extinderea sistemului de alimentare cu apă din sursa Gilău și Someșul Cald și dintr-o sursă de apă subterană (județul Cluj), de-a lungul magistralei putând fi asigurată alimentarea comunei Hida, prin finanțare ISPA
- Extindere rețea de canalizare și realizare stație de epurare.
- Reabilitarea drumului Hida-Zimbor
- Restaurarea ecologică a habitatelor naturale degradate și reintroducerea unor specii dispărute, în ariile protejate (Poiana cu narcise - Hida)
- Înființarea de centre meșteșugărești în comuna Hida.
- Implementarea sistemului selectiv de management al deșeurilor
- Reabilitarea infrastructurii rutiere rurală și a centrelor civice
- Reabilitare cămine culturale și alte instituții culturale rurale;
- Reabilitarea infrastructurilor școlare din mediul rural;
- Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurilor de sănătate comunale;
- Dezvoltarea integrată a turismului de circuit și a agroturismului;
- Dezvoltarea brandurilor locale Ș brânzeturi, broderii, artizanat.
- Reabilitarea bisericilor de lemn din zonă.
- Lucrări de apărare împotriva inundațiilor.

3.2.3 PREVEDERI ALE PLANULUI STRATEGIC DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ AL COMUNEI HIDA, JUDEȚUL SĂLAJ:

- crearea capacității locale pentru gestionare de proiecte în vederea dezvoltării și modernizării infrastructurilor
- îmbunătățirea calității vieții și dezvoltarea serviciilor sociale
- mediatizarea și promovarea potențialului localității
- facilitarea dezvoltării mediului economic local
- informarea, mobilizarea și implicarea cetățenilor în dezvoltare locala

PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE:

1. Zone de dezvoltare. Extinderea intravilanului:

- Restructurarea zonelor dezafectate sau/și cu utilizare neadecvată
- Urbanizarea zonelor din intravilan (asigurarea de accese, rețele edilitare)
- Extinderea echilibrată a intravilanului, conform estimărilor suprafețelor necesare de teren și a unor suprafețe rezervă pentru evoluții imprevizibile.

- Delimitarea intravilanului
- Ocuparea prioritara a suprafețelor libere aflate deja în intravilanul comunei și etapizarea extinderii intravilanului (politica de dezvoltare ”de la centru spre periferie”)

2. Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii edilitare:

- Modernizarea drumului național, a drumului județean și a drumurilor comunale
- Reabilitarea, dezvoltarea si modernizarea rețelei stradale
- Extinderea sistemului centralizat de alimentare cu apa pentru toate zonele din perimetrul intravilan
- Realizarea sistemului centralizat de canalizare menajera pentru toate zonele din perimetrul intravilan
- Realizarea unui sistem centralizat de alimentare cu gaze naturale
- Extinderea iluminatului public si in zonele periferice
- Regularizare, decolmatarea si amenajarea vailor prin indiguire impotriva inundatiilor.

3. Cresterea confortului locuirii

- Extinderea spatiului locativ
- Crearea unor noi centre pentru dotări publice
- Suplimentarea spațiilor verzi publice
- Echiparea tehnico-edilitara a zonelor rezidențiale, asigurarea de accese carosabile
- Incurajarea folosirii sistemelor de producere a energiei alternative pe baza potentialului regenerabil existent (solar, eolian, geotermal, etc)
- Evitarea supradensificării în zonele centrale
- Protejarea construcțiilor valoroase din punct de vedere al arhitecturii vernaculare.

4. Dezvoltarea activitatilor economice:

- Valorificarea optima, durabila a potentialului de dezvoltare economica locala, in mod special prin incurajarea practicarii unor forme de agricultura performanta si eficienta.
- Atragerea de investitori, prin crearea premiselor necesare dezvoltarii sectorului industrial, agrozootehnic, turistic și servicii: stabilirea zonelor destinate acestui sector, echiparea cu retele edilitare si realizarea acceselor, acordarea unor facilitati pentru investitori, etc.

➤ valorificarea produselor naturale/tradiționale provenite din activitățile gospodărești ale locuitorilor.

➤ Sprijinirea înființării unor micro-ferme în domeniul zootehniei, legumiculturii și pomiculturii.

➤ Etapizarea consumului de resurse financiare

5. Imbunatatirea gestiunii patrimoniului natural și protecția mediului:

➤ Delimitarea și instituirea zonelor de protecție pentru obiectivele cu valoare de patrimoniu: monumente arhitecturale, situri arheologice, monumente ale naturii.

➤ Regularizari, decolmatari și înduguiuri ale vailor ce pot cauza producere de inundații.

➤ Implementarea sistemului selectiv de gestiune a deșeurilor

➤ Amenajarea de noi spații verzi publice: înființarea de parcuri, dotări de agrement

➤ Delimitarea spațiilor verzi, protejarea și amenajarea spațiilor libere

➤ Asigurarea unui procent cât mai mare de spații verzi publice în zonele dens construite și frecventate de locuitori.

➤ Limitarea ocupării cu construcții în zonele cu riscuri naturale

➤ Înființarea unor perdele vegetale cu rol de protecție între sursele de emisii (zone industriale, zootehnice) și zonele rezidențiale

➤ Crearea unor puncte de informare turistică

➤ Amenajarea unor puncte de odihnă

➤ Instruirea localnicilor în activități de turism cu scopul valorificării produselor locale și a serviciilor turistice.

6. Asigurarea accesului la învățământul de calitate:

➤ Asigurarea unităților de învățământ preșcolar în fiecare din localitățile aparținătoare comunei

➤ Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale a școlilor locale

➤ Modernizarea și reabilitarea terenurilor de sport

3.3 OPTIMIZAREA RELATIILOR ÎN TERITORIU

Pentru optimizarea relațiilor în teritoriu, pe baza studiilor efectuate privind teritoriul administrativ și a relațiilor de interdependență dintre localități și vecinătăți, se propun:

- valorificarea amplasării localității în contextul cadrului natural
- colaborarea cu localitățile învecinate pentru realizarea unor obiective legate de valorificarea potențialului natural și protecția mediului cum ar fi folosirea resurselor de apă, gospodărirea deșeurilor, zone de agrement, etc.
- controlul modului de folosință a teritoriului, corecta gestionare și oprirea tendințelor de folosire excesivă a acestuia
- corecta extindere a localității prin realizarea în prealabil a studiilor de infrastructură și de utilități necesare pentru evitarea disfuncționalităților
- respectarea zonificării funcționale și a limitei intravilanului propus.

3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR

Direcțiile de dezvoltare propuse pentru comuna Hida vizează sectorul productiv (de industrie și agrozootehnie), precum și sectorul secundar și terțiar – prin dezvoltarea serviciilor și punerea în valoare a potențialului turistic al zonei.

Direcții de dezvoltare propuse prin PUG:

- valorificarea locațiilor centrale vacante pentru dezvoltarea infrastructurii pentru sectorul terțiar (birouri, instituții, servicii, comerț, etc). Refuncționalizarea platformelor industriale/agricole dezafectate
- extinderea și organizarea zonelor de producție (industriale/agrozootehnice) prin amplasarea lor judicioasă în raport cu zonele rezidențiale și publice.
- Valorificarea potențialului turistic al zonei
- Implementarea prevederilor documentației PUZ ”Zonă de agrement și sport”
- Protejarea prin RLU a zonelor rezidențiale tradiționale și a zonelor de protecție a monumentelor istorice
- reducerea riscurilor de compromitere a potențialelor de dezvoltare prin extinderea etapizată a zonei intravilan și prin protejarea viitoarelor culoare de infrastructură. Desemnarea etapelor de urbanizare a suprafețelor introduse în intravilan prin PUG.
- stabilirea obligativității măsurilor intermediare de planificare (PUZ, PUD) pentru zonele de restructurare și urbanizare, inclusiv obligativitatea procedurilor de

restructurarea funciară și de asigurare a necesarului de suprafețe pentru utilități publice.

- stabilirea unor limite clare a intravilanului, în lungul unor reperi topografice și cadastrale pentru reducerea necesității de ajustare ulterioară

3.5 EVOLUTIA POPULATIEI

Evoluția populației este influențată de o serie de factori: elemente demografice – posibilitățile de creștere naturală a populației în funcție de evoluția contingentului fertil și de evoluția probabilă a indicilor de natalitate, de numărul populației vârstnice și evoluția probabilă a mortalității, de comportamentul specific al femeilor față de natalitate, etc.; posibilitățile de ocupare a resurselor de muncă în raport cu locurile de muncă existente și posibil de creat, veniturile potențiale pe care le pot oferi acestea; gradul de atractivitate al localității ca o consecință directă a numărului și calității dotărilor publice, condițiilor de locuit, gradul de echipare edilitară a localității.

Acest fapt susține necesitatea luării unor măsuri care să aibă ca scopuri finale îmbunătățirea potențialului demografic, dezvoltarea resurselor umane și creșterea gradului de ocupare a forței de muncă:

- susținerea natalității prin flexibilizarea oportunităților pe care le au femeile tinere de a se dezvolta profesional, concomitent cu procesele de întemeiere a unei familii și de naștere și creștere a copiilor
  - facilități economico-financiare și privind locuirea acordate tinerelor familii.
  - creșterea cantitativă și calitativă a serviciilor oferite familiilor tinere.
  - asigurarea accesului la servicii de sănătate de calitate și dezvoltarea serviciilor de asistență socială.
  - stimularea încadrării în muncă a tinerilor.
  - diversificarea ofertei de locuri de muncă, a activităților economice și instituirea unor programe de formare și reconversie profesională.
  - creșterea gradului de ocupare a forței de muncă prin dezvoltarea unor programe destinate tinerilor, femeilor și șomerilor.
  - îmbunătățirea nivelului de instruire și a abilităților profesionale și tehnice în vederea asigurării unei forțe de muncă adaptabilă la cerințele pieței,

➤ promovarea antreprenoriatului prin furnizarea de sprijin pentru persoanele care încep să administreze o afacere.

Premisele de dezvoltare ale comunei Hida, constând în crearea de noi locuri de muncă, accesul relativ ușor din și spre orașele apropiate, coroborate cu asigurarea unor condiții civilizate de viață (inclusiv completarea cu dotările necesare), conduc la aprecierea privind creșterea numărului de locuitori în etapa de perspectivă.

Zonele noi propuse pentru dezvoltare vor crea noi locuri de munca:

- În sectorul primar și secundar: activități agricole și industriale, de producție.
- În sectorul terțiar: activități din zona serviciilor și a comerțului, care se dezvoltă concomitent cu domeniului productiv și a valorificării potențialului turistic.

3.6 ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI

Planul Urbanistic General include un set de propuneri, recomandări și reglementări care vizează ameliorarea organizării infrastructurii de trafic și o mai bună accesare a zonelor constituite. De asemenea, PUG-ul trasează tramele stradale majore pentru zonele de urbanizare. Pentru străzile propuse, sunt reglementate atât traseele, cât și profilele caracteristice.

Suprafețele necesare pentru realizarea măsurilor privind deschiderea de străzi noi, prelungirea unor străzi, lărgirea unor străzi etc vor trece în domeniul public. Conform Ordinului MLPAT nr. 21/N/2000, aceste lucrări se consideră obiective de utilitate publică.

Rețeaua de căi de comunicație din extravilan:

Arterele principale de circulație pentru accesul rutier în comună (drumul național, drumul județean și drumurile comunale), necesita pe unele porțiuni lucrări de reabilitare și modernizare în sensul lărgirii carosabilului, realizării de trotuare, spații de parcare și rigole de scurgere a apei pluviale.

Rețeaua stradală din intravilan:

Se impune reabilitarea drumurilor locale, modernizarea lor prin largiri ale carosabilului, realizarea de trotuare, fasii plantate, respectând profilele transversale tip propuse pe planșele anexate, astfel încât lățimea unei benzi de circulație să fie de minim 3 m, , minim 1,00 pentru spații verzi și cel puțin 1,00 m pentru trotuare.

Deschiderea de noi trame stradale:

Prin introducerea unor zone noi în intravilan, vor fi necesare completări ale rețelei secundare locale. Acestea sunt figurate pe planșa de Reglementări Urbanistice – Zonificare. Prin prezenta documentație se stabilește categoria tehnică și profilele transversale ale arterelor (vezi planșe anexate), precum și traseul lor orientativ. Definitivarea traseelor se va face în faza proiectelor de specialitate.

Rețea de piste pentru biciclete:

În funcție de caracteristicile tehnice ale spațiilor, se propune amenajarea rețelelor pentru biciclete fie integrate profilelor stradale, fie în afara acestora (trasee verzi).

3.7. INTRAVILAN PROPUȘ. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ. BILANT TERITORIAL.

În cadrul Planului Urbanistic General s-au stabilit suprafețele de teren care alături de cele existente vor forma noul intravilan. Extinderile propuse au fost făcute de comun acord cu autoritățile locale ca urmare a cererii de terenuri pentru dezvoltarea activităților productive, industriale și agrozootehnice, a serviciilor, sectorului de locuințe și turistic (suprafata totala a extinderilor este de **123,58 ha.**)

BILANTUL TERITORIAL PROPUȘ AL SUPRAFETELOR CUPRINSE IN LIMITA TERITORIULUI ADMINISTRATIV

TERITORIUL ADMINISTRATIV AL UNITATII DE BAZA	AGRICOL	NEAGRICOL					TOTAL NEAGRICOL	TOTAL	
	TOTAL AGRICOL	PADURI	APE	DRUMURI SI CAI FERATE	CURTI-CONSTRUCTII	NEPRODUCTIV			
EXTRAVILAN	5600,93	2233,00	65,86	169,13	0,00	974,00	3441,99	9042,92	
INTRAVILAN	871,07	0,00	7,14	22,87	228,00	0,00	258,01	1129,08	
TOTAL	6472,00	2233,00	73,00	192,00	228,00	974,00	3700,00	10172,00	
% DIN TOTAL	63,63	36,37							100,00

O data cu aprobarea Planului Urbanistic, suprafețele de teren ocupate de terenuri agricole vor respecta funcțiunea stabilită prin P.U.G.

Limita noului intravilan a fost astfel stabilită încât să cuprindă toate construcțiile existente, precum și suprafețele necesare dezvoltării, pe care urmează să se realizeze obiectivele propuse.

S-a urmărit trasarea limitei intravilanului pe limite de parcele și simplificarea acestora în vederea bornării.

De asemenea, s-au scos din intravilan suprafețele de teren unde nu sunt prevăzute extinderi.

Suprafața cuprinsă în noul intravilan este de **1129,08 ha (Comuna Hida – cu cele opt sate aparținătoare)**, reprezentând **11,09 %** din teritoriul administrativ al comunei, ea fiind cu **123,58 ha** mai mare decât cea actuală.

Intravilanul propus al Comunei Hida cuprinde 34 de trupuri, din care: 8 principale aferente fiecărei localități și 26 secundare.

Modificarea intravilanului este o consecință a corelării intravilanului existent cu situația actuală a zonei construite și a perspectivelor de dezvoltare.

Extinderea intravilanului a avut în vedere următoarele obiective:

- **Respectarea prevederilor legale în vigoare**
- **Respectarea documentațiilor de amenajare a teritoriului privind gestiunea rațională a resursei funciare**
- **Necesitatea unei dezvoltări urbanistice controlate, coerente și durabile, care asigură calitatea vieții**
- **Viabilitatea și fezabilitatea extinderii rețelei stradale și a rețelei de infrastructură edilitară pentru zonele noi, prin prisma analizei cost-beneficiu asupra investițiilor din bugetul public**
- **Necesitatea concentrării investițiilor de dezvoltare în zone din interiorul intravilanului actual, astăzi părăsite sau utilizate inadecvat, cu avantajul economic al pre-existenței echipărilor edilitare și al acceselor stradale asigurate**
- **necesitatea asigurării de terenuri exploatabile agricole în vederea susținerii economiei agrare**
- **necesitatea protejării cadrului natural, ca susținător al calității ecologice**
- **necesitatea asigurării calității vieții pentru cetățeni, prin rezervarea suprafețelor necesare pentru realizarea arterelor de trafic, a infrastructurii**

edilitare, a dotărilor și echipamentelor publice (sănătate, învățământ, spații verzi, sport, etc)

- Valorificarea, conservarea și protejarea fondului construit valoros și a peisajului cultural ca factor al dezvoltării și al identității teritoriale

Fata de situatia existenta a intravilanului si a zonificarii, se propun urmatoarele modificari:

A se studia plansa de Reglementari Urbanistice – Zonificare.

- marirea intravilanului pentru extinderea zonelor de locuit
- dezvoltarea zonelor de productie, depozitare
- dezvoltarea sectorului agrozootehnic
- crearea de noi spatii verzi publice: parcuri, scuaruri, locuri de joaca si odihna, perdele de protectie fata de infrastructura tehnico-edilitara, fasii plantate pentru protectie sanitara.
- dezvoltarea sectorului turistic

Repartitia teritoriului in intravilanul propus, in comparatie cu cel existent la nivel de comună:

BILANT TERITORIAL				
Zone functionale	Existent		Propus	
	ha	%	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	506,56	50,38	545,64	48,33
Institutii si servicii de interes public	17,30	1,72	18,70	1,66
Unitati industriale si depozite	8,75	0,87	31,66	2,80
din care: active	5,96	0,59	24,58	2,18
dezafectate	2,79	0,28	0,00	0,00
Unitati agro-zootehnice	18,21	1,81	40,50	3,59
din care: active	3,37	0,34	32,90	2,91
dezafectate	14,84	1,48	7,60	0,67
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	10,82	1,08	44,82	3,97
din care: parcuri	0,80	0,08	0,80	0,07
de protectie	6,88	0,68	40,88	3,62
sport	3,14	0,31	3,14	0,28
Cai de comunicatie si transport	21,67	2,16	22,87	2,03
Constructii tehnico-edilitare	2,16	0,21	2,66	0,24
Gospodarie comunala, cimitire	9,63	0,96	11,59	1,03
Zone mixta de turism si agrement conform PUZ	403,50	40,13	403,50	35,74
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	6,90	0,69	7,14	0,63
TOTAL PE TRUP	1005,50	100,00	1129,08	100,00

Analizând bilanțul teritorial la nivel de comună se constată următoarele:

- zona funcțională principală este cea de locuințe și funcțiuni complementare ocupând un procent de aproape 50%.
- un procent însemnat ocupă zona mixtă de turism și agrement stabilită conform PUZ (aprox. 36 %)
- zona de producție a fost majorată cu 22,91 ha
- zona de spații verzi a fost majorată cu 34,00 ha, rezultând o creștere de la **39,61 mp/loc la 165,33 mp/loc.**

1. Sat reședință de comună – Hida :

Repartiția pe trupuri:

Sat Hida	
Trup A	668,32
Trup A1	319,22
Trup A2	0,10
Trup A3	32,60
Trup A4	248,16
Trup A5	4,85
Trup A6	27,52
Trup A7	9,61
Trup A8	7,41
Trup A9	3,21
Trup A10	6,68
Trup A11	1,63
Trup A12	5,33
	2,00

Repartiția pe zone funcționale, comparativ situația existentă/situația propusă:

Bilanț teritorial sat Hida				
Zone funcționale	Existent		Propus	
	ha	%	ha	%
Locuințe și funcțiuni complementare	140,94	23,81	159,35	23,84
Instituiții și servicii de interes public	9,12	1,54	10,00	1,50
Unități industriale și depozite	8,58	1,45	24,51	3,67
din care: active	5,89	0,99	24,51	3,67
dezafectate	2,69	0,45	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	10,21	1,72	32,50	4,86
din care: active	2,97	0,50	32,50	4,86
dezafectate	7,24	1,22	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	4,97	0,84	19,88	2,97
din care: parcuri	0,80	0,14	0,80	0,12
de protecție	2,00	0,34	16,91	2,53
sport	2,17	0,37	2,17	0,32
Cai de comunicație și transport	6,00	1,01	7,20	1,08
Construcții tehnico-edilitare	2,00	0,34	2,50	0,37
Gospodărie comunala, cimitire	4,12	0,70	6,08	0,91
Zone reglementate prin PUZ	403,50	68,16	403,50	60,38
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	2,56	0,43	2,80	0,42
TOTAL PE TRUP	592,00	100,00	668,32	100,00

2. Baica:

Repartiția pe trupuri:

Sat Baica	31,66
Trup B	31,66

Repartiția pe zone funcționale, comparativ situația existentă/situația propusă:

Bilanț teritorial sat Baica				
Zone functionale	Existent		Propus	
	ha	%	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	28,82	85,98	25,94	81,93
Instituti si servicii de interes public	2,66	7,94	2,66	8,40
Unitati industriale si depozite	0,00	0,00	0,00	0,00
din care: active	0,00	0,00	0,00	0,00
dezafectate	0,00	0,00	0,00	0,00
Unitati agro-zootehnice	0,00	0,00	0,00	0,00
din care: active	0,00	0,00	0,00	0,00
dezafectate	0,00	0,00	0,00	0,00
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	0,00	0,00	1,02	3,22
din care: parcuri	0,00	0,00	0,00	0,00
de protectie	0,00	0,00	1,02	3,22
sport	0,00	0,00	0,00	0,00
Cai de comunicatie si transport	1,40	4,18	1,40	4,42
Constructii tehnico-edilitare	0,00	0,00	0,00	0,00
Gospodarie comunala, cimitire	0,64	1,91	0,64	2,02
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL PE TRUP	33,52	100,00	31,66	100,00

3. Racâș:

Repartiția pe trupuri:

Sat Racâș	157,18
Trup C	157,18

Repartiția pe zone funcționale, comparativ situația existentă/situația propusă:

Bilanț teritorial sat Racâș				
Zone functionale	Existent		Propus	
	ha	%	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	110,47	88,23	135,01	85,90
Instituti si servicii de interes public	1,13	0,90	1,13	0,72
Unitati industriale si depozite	0,00	0,00	0,00	0,00
din care: active	0,00	0,00	0,00	0,00

dezafectate	0,00	0,00	0,00	0,00
Unitati agro-zootehnice	6,00	4,79	6,00	3,82
din care: active	0,00	0,00	0,00	0,00
dezafectate	6,00	4,79	6,00	3,82
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	2,40	1,92	9,84	6,26
din care: parcuri	0,00	0,00	0,00	0,00
de protectie	1,68	1,34	9,12	5,80
sport	0,72	0,58	0,72	0,46
Cai de comunicatie si transport	4,03	3,22	4,03	2,56
Constructii tehnico-edilitare	0,16	0,13	0,16	0,10
Gospodarie comunala, cimitire	0,31	0,25	0,31	0,20
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	0,70	0,56	0,70	0,45
TOTAL PE TRUP	125,20	100,00	157,18	100,00

4. Trestia:

Repartiția pe trupuri:

Sat Trestia	38,70
Trup D	36,23
Trup D1	0,34
Trup D2	0,10
Trup D3	1,55
Trup D4	0,48

Repartiția pe zone funcționale, comparativ situația existentă/situația propusă:

Bilanț teritorial sat Trestia				
Zone functionale	Existent		Propus	
	ha	%	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	31,67	88,66	33,51	86,59
Instituti si servicii de interes public	0,31	0,87	0,31	0,80
Unitati industriale si depozite	0,10	0,28	0,00	0,00
din care: active	0,00	0,00	0,00	0,00
dezafectate	0,10	0,28	0,00	0,00
Unitati agro-zootehnice	0,13	0,36	0,13	0,34
din care: active	0,13	0,36	0,13	0,34
dezafectate	0,00	0,00	0,00	0,00
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	0,25	0,70	1,49	3,85
din care: parcuri	0,00	0,00	0,00	0,00
de protectie	0,00	0,00	1,24	3,20
sport	0,25	0,70	0,25	0,65
Cai de comunicatie si transport	1,60	4,48	1,60	4,13
Constructii tehnico-edilitare	0,00	0,00	0,00	0,00
Gospodarie comunala, cimitire	0,86	2,41	0,86	2,22
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	0,80	2,24	0,80	2,07
TOTAL PE TRUP	35,72	100,00	38,70	100,00

5. Sânpetru Almașului:

Repartiția pe trupuri:

Sat Sânpetru Almaşului	99,20
Trup F	97,60
Trup F1	1,60

Repartiția pe zone funcționale, comparativ situația existentă/situația propusă:

Bilanț teritorial sat Sânpetru Almaşului				
Zone funcționale	Existent		Propus	
	ha	%	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	86,75	91,41	86,42	87,12
Instituti si servicii de interes public	0,83	0,87	0,83	0,84
Unitati industriale si depozite	0,00	0,00	0,00	0,00
din care: active	0,00	0,00	0,00	0,00
dezafectate	0,00	0,00	0,00	0,00
Unitati agro-zootehnice	1,60	1,69	1,60	1,61
din care: active	0,00	0,00	0,00	0,00
dezafectate	1,60	1,69	1,60	1,61
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	1,40	1,48	6,03	6,08
din care: parcuri	0,00	0,00	0,00	0,00
de protectie	1,40	1,48	6,03	6,08
sport	0,00	0,00	0,00	0,00
Cai de comunicatie si transport	2,55	2,69	2,55	2,57
Constructii tehnico-edilitare	0,00	0,00	0,00	0,00
Gospodarie comunala, cimitire	0,97	1,02	0,97	0,98
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	0,80	0,84	0,80	0,81
TOTAL PE TRUP	94,90	100,00	99,20	100,00

6. Stupini

Repartiția pe trupuri:

Sat Stupini	56,45
Trup G	56,45

Repartiția pe zone funcționale, comparativ situația existentă/situația propusă:

Bilanț teritorial sat Stupini				
Zone funcționale	Existent		Propus	
	ha	%	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	48,30	87,64	48,34	85,63
Instituti si servicii de interes public	0,66	1,20	0,66	1,17
Unitati industriale si depozite	0,00	0,00	0,00	0,00
din care: active	0,00	0,00	0,00	0,00
dezafectate	0,00	0,00	0,00	0,00
Unitati agro-zootehnice	0,00	0,00	0,00	0,00

din care: active	0,00	0,00	0,00	0,00
dezafectate	0,00	0,00	0,00	0,00
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	0,60	1,09	1,90	3,37
din care: parcuri	0,00	0,00	0,00	0,00
de protectie	0,60	1,09	1,90	3,37
sport	0,00	0,00	0,00	0,00
Cai de comunicatie si transport	3,28	5,95	3,28	5,81
Constructii tehnico-edilitare	0,00	0,00	0,00	0,00
Gospodarie comunală, cimitire	1,07	1,94	1,07	1,90
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,20	2,18	1,20	2,13
TOTAL PE TRUP	55,11	100,00	56,45	100,00

7. Păduriș:

Repartiția pe trupuri:

Sat Păduriș	23,77
Trup E	17,39
Trup E1	2,03
Trup E2	0,85
Trup E3	1,85
Trup E4	0,40
Trup E5	0,14
Trup E6	0,37
Trup E7	0,64
Trup E8	0,10

Repartiția pe zone funcționale, comparativ situația existentă/situația propusă:

Bilanț teritorial sat Păduriș				
Zone funcționale	Existent		Propus	
	ha	%	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	15,54	79,65	18,98	79,85
Instituti si servicii de interes public	1,98	10,15	2,50	10,52
Unitati industriale si depozite	0,07	0,36	0,07	0,29
din care: active	0,07	0,36	0,07	0,29
dezafectate	0,00	0,00	0,00	0,00
Unitati agro-zootehnice	0,00	0,00	0,00	0,00
din care: active	0,00	0,00	0,00	0,00
dezafectate	0,00	0,00	0,00	0,00
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	0,00	0,00	0,30	1,26
din care: parcuri	0,00	0,00	0,00	0,00
de protectie	0,00	0,00	0,30	1,26
sport	0,00	0,00	0,00	0,00
Cai de comunicatie si transport	1,21	6,20	1,21	5,09
Constructii tehnico-edilitare	0,00	0,00	0,00	0,00

Gospodarie comunale, cimitire	0,11	0,56	0,11	0,46
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	0,60	3,08	0,60	2,52
TOTAL PE TRUP	19,51	100,00	23,77	100,00

8. Miluani:

Repartiția pe trupuri:

Sat Miluani	46,72
Trup H	46,72

Repartiția pe zone funcționale, comparativ situația existentă/situația propusă

Bilanț teritorial sat Miluani				
Zone functionale	Existent		Propus	
	ha	%	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	44,07	88,96	38,09	81,53
Instituti si servicii de interes public	0,61	1,23	0,61	1,31
Unitati industriale si depozite	0,00	0,00	0,00	0,00
din care: active	0,00	0,00	0,00	0,00
dezafectate	0,00	0,00	0,00	0,00
Unitati agro-zootehnice	0,27	0,55	0,27	0,58
din care: active	0,27	0,55	0,27	0,58
dezafectate	0,00	0,00	0,00	0,00
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	1,20	2,42	4,36	9,33
din care: parcuri	0,00	0,00	0,00	0,00
de protectie	1,20	2,42	4,36	9,33
sport	0,00	0,00	0,00	0,00
Cai de comunicatie si transport	1,60	3,23	1,60	3,42
Constructii tehnico-edilitare	0,00	0,00	0,00	0,00
Gospodarie comunale, cimitire	1,55	3,13	1,55	3,32
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	0,24	0,48	0,24	0,51
TOTAL PE TRUP	49,54	100,00	46,72	100,00

9. Mina Zăghid:

Repartiția pe trupuri:

Trup I, S = 7.08 ha.

Repartiția pe zone funcționale:

Bilanț teritorial Mina Zaghid				
Zone functionale	Existent		Propus	
	ha	%	ha	%
Unitati industriale si depozite	0,00	0,00	7,08	100,00

Tipologia satelor:

Satele aparținătoare comunei Hida pot fi grupate după patru categorii, din punct de vedere al stării lor actuale în raport cu evoluția lor.

O primă categorie o reprezintă satul Hida, a cărei poziție geografică- favorabilă economic- a dus la dezvoltarea sa într-un mod mai degrabă urban decât rural. Încă din sec. XVIII, Hida funcționa deja ca un mic centru urban comercial și, totodată, ca un centru regional administrativ. Aceasta a făcut ca Hida să se dezvolte altfel decât celelalte sate și să dezvolte o arhitectură aparte, de tip urban. Datorită caracterului complex, specific așezărilor urbane, Hida trebuie tratată aparte d.p.d.v. urbanistic, cu seturi de reglementări aplicate detaliat pe zone.

O a doua categorie o reprezintă satele aflate de-a lungul Almașului și drumului național DN1G- Baica și Racâș. Acestea au beneficiat, la fel ca Hida, de o poziție geografică ce le-a avantajat economic, motiv pentru care s-au dezvoltat bine: gospodăriile sunt relativ noi, cu parcele mari. Au caracter rural cu puternice influențe de tip urban; în aceste localități, reglementările urbanistice pot fi generale (exceptând, desigur, perimetrele protejate cu seturi de reglementări proprii).

O a treia categorie o reprezintă satele retrase de la drumurile principale: Sânpetru Almașului, Stupini, Trestia, Păduriș. În aceste sate, fondul construit este constituit majoritar din case datând din perioada comunistă, dar relația lor cu cadrul natural este atât de bună, încât se impun seturi de reglementări care să protejeze această relație. Desigur, în interiorul acestei categorii sunt posibile nuanțe- de exemplu, satul Stupini posedă câteva construcții cu adevărat valoroase, a căror protecție se impune.

O a patra categorie este cea reprezentată de satul Miluani: acesta posedă încă o consistentă arhitectură veche de calitate, dar este aproape abandonat, iar populația rămasă încă aici este îmbătrânită. Cea mai mare parte a caselor vechi este în stare foarte proastă, mergând până la colapsul iminent. Reglementările recomandate pentru acest sat se referă la salvarea imaginii atât de valoroase a acestui- am putea spune- parc etnografic locuit.

ARHITECTURA LOCALĂ

Fiecare sat a menținut o cantitate mai mare dintr-o categorie de construcții tradiționale care îl individualizează față de celelalte: Baica și Racâș- banca înglobată în planul împrejmuirii și șurile cu doar două încăperi; Miluani- porțile acoperite și varietățile de casă cu foișor central; Sânpetru Almașului- șura cu anexă adosată, sub același acoperiș; Stupini- numărul mare de fântâni cu

cumpănă; Păduriș- numărul mare de bucătării de vară locuibile. Se observă că aceste elemente de individualitate nu se transmit între sate decât sporadic: doar Stupini a păstrat un număr atât de mare de fântâni cu cumpănă; doar Miluani a păstrat un număr foarte mare de porți acoperite; doar în Sânpetru Almașului sunt toate anexele construite în sistem grupat; doar în Păduriș se folosesc încă bucătăriile de vară; împrejuririle cu bănci sunt frecvente în Baica, Racâș și Sânpetru Almașului.

Hida se individualizează- nu doar în cadrul comunei, ci la scară mult mai mare- prin numărul mare de ansambluri formate din conac cu parc. Pe teritoriul satului se află nu mai puțin de șase asemenea ansambluri: Ansamblul Morca, Ansamblul Hatfaludy, casa parohială Reformată cu curtea sa, imobilul de pe str. M. Eminescu nr.19, imobilul de pe str. Iuliu Maniu nr. 22, imobilul de pe str. Avram Iancu nr. 25. Un asemenea ansamblu mai găsim în Baica, la nr. 57.

Singur satul Trestia nu are un element de individualitate constând într-o tradiție constructivă. De altfel, situația satului Trestia poate reprezenta un avertisment pentru celelalte sate: atunci când fondul de construcții tradiționale dispare, o dată cu el dispare și amprenta unică a localității; clădirile noi nu o vor putea imita. Protejarea patrimoniului, oricât de mărunț ar fi acesta, asigură perpetuarea specificului local, cu care fiecare locuitor se identifică.

Două tipuri de construcții se găsesc încă bine reprezentate la nivelul întregii comune: împrejuririle tradiționale din lemn și troițele (exceptând Hida, a cărei conformare urbană face ca aceste construcții să se găsească aici în măsură mai mică).

Împrejuririle prezintă și ele diferențe locale: la Hida, Baica, Racâș și Trestia, împrejurirea tradițională este din scândură dispusă vertical, iar la Sânpetru și Stupini- din scândură dispusă orizontal. La Miluani se găsesc din abundență exemple din ambele tipuri.

Băncile incluse în planul împrejuririi sunt specifice satelor Baica, Racâș și Sânpetru, dar exemple se găsesc și în Stupini- ba chiar, la Sânpetru și Stupini, banca este acoperită de același acoperiș cu poarta.

Troițele sunt din lemn, cu excepția unei troițe de beton din Stupini. Troițele de lemn sunt mai mult sau mai puțin elaborate- unele mai simple, altele sculptate cu figuri complexe. Cele mai multe troițe se găsesc în Sânpetru Almașului; cea mai frumoasă dintre toate este cea din curtea bisericii din Miluani.

Este necesară a se face eforturi pentru redefinirea arhitecturii cu specific local, îmbinându-se nevoile confortului modern cu bunele practici tradiționale de edificare, pentru ca satele să-și protejeze și să-și afirme identitatea locală în fața globalizării.

RECOMANDĂRI

Recomandări referitoare la reguli de construire

Este necesar ca regulile impuse prin regulamentul de urbanism să ducă la conservarea elementelor specifice fiecărui sat, atât de bine menținute până astăzi. Se vor înscrie în regulament, printre altele, regulile reieșite ca necesare din studiul istoric, așa cum au fost ele enumerate aferent fiecărui sat.

De asemenea este necesară conștientizarea și respectarea de către localnici a valorilor care individualizează fiecare sat, pentru ca noile investiții să se integreze armonios în cadrul construit existent.

Recomandări referitoare la parcelar

Parcelarul prezintă caracteristici comune tuturor satelor: parcela este ocupată în mod tradițional cu construcții pe contur, păstrându-se curtea liberă. Acest mod de construire merită prezervat, el făcând parte din memoria satelor; chiar și perioada comunistă a prezervat acest mod de ocupare a terenului.

Recomandări referitoare la protecția monumentelor istorice

Pe lângă reglementările enumerate la fiecare capitol în parte, conform Studiului istoric aferent PUG se propune:

- Stabilirea Zonei Construite Protejate "Centrul Istoric"- Hida
- includerea pe Lista Monumentelor Istorice a bisericii Reformate din Hida, clădire datând din 1883
- includerea pe Lista Monumentelor Istorice a bisericii Ortodoxe "Sf. Arhangheli Mihail și Gavril" din Trestia, clădire datând din 1908-1909.

3.8. MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE

Identificarea riscurilor potențiale la nivelul Comunei Hida, precum și stabilirea măsurilor, acțiunilor și resurselor necesare pentru managementul riscurilor respective s-a stabilit în cadrul PLANULUI DE ANALIZĂ ȘI ACOPERIRE A RISCURILOR aprobat de către Consiliul Local al Comunei Hida prin HCL 18/25.07.2008.

Zone inundabile:

Fenomene meteorologice periculoase – Pe teritoriul comunei Hida nu s-au produs fenomene meteo periculoase.

Inundații: Inundațiile produse în urma ploilor torențiale căzute în ultimii ani, în cantități de peste 50 l mp (2005) au afectat mai multe gospodării și terenuri agricole din comuna.

Pentru prevenirea riscului de inundatii, în perimetrele din intravilanul comunei Hida se prevăd: indiguirea paraurilor si a vailor ce strabat localitățile si alte lucrari de specialitate ce constau în puțuri și drenuri pentru colectarea și dirijarea apelor.

Se pot executa constructii cu masuri suplimentare stabilite prin studii geotehnice.

Adancimile de fundare vor depasi nivelul stratului malos, se vor realiza centuri armate la fundatii și se vor executa hidroizolatii speciale.

Zonele inundabile se vor stabili prin studii de inundabilitate, de Directia Apelor Romane – prin care se vor stabili: debitul apei, viiturile, adancimea acestora și măsurile specifice de prevenire/atenuare a efectelor.

Zone cu alunecari de teren:

Zonele cu alunecari de teren necesita lucrari speciale care constau in foraje pentru verificarea patului de alunecare.

In aceste zone se pot executa constructii dupa intocmirea studiilor geotehnice, care sa furnizeze toate elementele necesare inlaturarii zonei alunecate, prin lucrari speciale. Acestea constau in stabilirea adancimii de fundare a zidurilor de sprijin ce preiau impingerile din versanti, drenuri de colectare a apelor care provoaca alunecari de teren, amenajari cu plantatii pentru fixarea versantilor si oprirea alunecarii.

Lucrarile speciale in zonele cu alunecari de teren vor consta in foraje echipate si urmarite pentru a putea stabili la ce adancime, in ce straturi are loc alunecarea. Fundatiile constructiilor

necesita centuri armate si drenuri in jurul constructiilor pentru colectarea apei cu dirijare in afara amplasamentului.

In amonte de amplasamente se vor prevedea ziduri de sprijin, fondate la randul lor sub patul de alunecare si care se vor prevedea cu strat filtrant in spate si barbacane pentru colectarea apelor cu dirijarea acestora prin rigole executate in fata zidurilor.

Pentru atenuarea sau combaterea efectelor distructive ale acestor fenomene, este necesară elaborarea hărților de risc natural (conform legii 575/2001 – privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea V – Zone de risc natural). Pe baza acestor documente se vor institui măsuri specifice de prevenire sau atenuarea, măsuri care se vor cuprinde în planul urbanistic general al comunei.

Fenomene distructive de origine geologică - Dat fiind faptul că satul Hida se află în zona a IV-a ,unde riscul producerii de cutremure este foarte redus putem spune că acest tip de dezastru se produce foarte rar în această regiune.

Pentru zonele cu riscuri naturale s-a stabilit interdicție temporară de construire până la realizarea studiilor de specialitate, care sa stabilească masurile de prevenire sau inlăturare a fenomenelor.

Autorizatia de construire se va elibera numai in urma realizarii acestora, daca terenul in cauza nu prezinta risc pentru constructii sau daca prin lucrari de specialitate (stabilizari ale versantilor, indiguiri si regularizari ale cursurilor de apa) se inlatura pericolele.

3.9. DEZVOLTARERA ECHIPĂRII EDILITARE

3.9.1. Gospodărirea apelor:

Având în vedere importanța apelor ca factor de mediu, pentru om și societate, se impune cu prioritate protejarea acestora.

Toate apele de suprafață vor fi protejate în conformitate cu prevederile Legii Apelor nr. 107/1996.

Delimitarea zonelor de protectie sanitara se stabilește de către C.N. Apele Române SA împreună cu autoritățile de cadastru funciar și deținătorii terenurilor riverane.

Pe lângă instituirea zonei de protecție se vor executa lucrări de refacere și extindere a regularizării râurilor și pâraurilor din zonă.

Se va corecta regimul torențial al tuturor pâraielor din teritoriul administrativ pentru a se evita inundarea și deteriorarea terenurilor agricole, a zonelor construite publice sau private.

Pentru preluarea apelor care șiroiesc pe versanți în perioadele cu precipitații abundente se vor realiza șanțuri de gardă la baza versanților, care vor dirija aceste ape în văile din apropiere.

Se vor organiza lucrări de igienizare a apelor de suprafață care strabat teritoriul administrativ prin eliminarea oricaror descarcari de ape uzate menajere.

3.9.2. Lucrari hidroedilitare

Pentru îmbunătățirea sistemului centralizat de alimentare cu apă și canalizarea apelor uzate ale comunei, precum și pentru echiparea tehnico-edilitară a extinderilor propuse sunt necesare următoarele măsuri:

1. Alimentare cu apă

Momentan, la nivelul comunei alimentarea cu apă potabilă este asigurată numai pentru localitățile Hida și Baica, dintr-o sursă locală cu debit de 10 l/s, printr-o rețea proprie de distribuție. Captarea apei se realizează în partea de sud a localității Hida, în lunca văii Ugrușului, în apropiere de confluența cu valea Almașului.

Există de asemenea segmente cu lungimi variabile, care dirijează diferite debite de apă slab tratată sau netratată, gravitațional sau prin pompare, către diverși consumatori care și-au realizat investiția.

În satul Hida există o rețea de 3000 de m de conducte deviată pe trei secțiuni care deservesc zona centrală (blocuri colective – cu o stație de pompare și cu rezervor), agenți economici, partea de nord a localității.

În satul Baica dispune de rețea de alimentare cu apă, amplasată în sudul localității (înspre Hida).

Localitatea Miluani dispune de 2000 m de rețea de alimentare cu apă relativ bine difuzată la nivelul rețelei de străzi, utilizează 3 prize de captare amplasate la nivel de terasă și deservește gravitațional un număr de 50 de consumatori.

Se propune extinderea rețelelor de alimentare cu apă potabilă și echiparea acestora cu hidranți exteriori, pentru toate zonele din intravilanul existent și propus. Traseele rețelelor vor fi paralele cu străzile pe care se pozează, de preferință în spațiul verde, în acostamente și trotuare.

Conform Planului de Amenajare a Teritoriului Județean se propune extinderea sistemului de alimentare cu apă din sursa Gilău și Someșul Cald și dintr-o sursă de apă subterană (județul Cluj), de-a lungul magistralei putând fi asigurată alimentarea comunei Hida.

2. Canalizarea apelor uzate

Zona nu dispune de rețea de canalizare menajeră. Evacuarea apelor uzate se face necontrolat. Agenții economici care-și desfășoară activitatea pe teritoriul localității Hida, evacuează apele uzate menajere și industriale în bazine vidanjabile.

Se propune realizarea unui sistem centralizat de canalizare menajeră care să deservască toate zonele din intravilanul existent și propus. Traseele rețelelor vor fi paralele cu străzile pe care se pozează, de preferință în spațiul verde, în acostamente și trotuare.

Amplasamentul stației de epurare este prevăzut în localitatea Racâș, conform Studiului de fezabilitate întocmit pentru ”Realizare Sistem de canalizare menajeră în Comuna Hida”.

3.9.3. Alimentare cu energie electrică

Principalele lucrări de investiții în domeniul alimentării cu energie electrică urmăresc în special o creștere a siguranței în exploatare prin modernizări și re tehnologizări ale instalațiilor energetice.

Sunt prevăzute de asemenea o serie de lucrări în scopul amplificării rețelelor electrice pentru deservirea noilor zone propuse pentru dezvoltarea urbanistică.

Se vor lua în considerare posibilitățile de realizare subterană a extinderilor și de modificare a celor existente. De asemenea, se vor studia posibilitățile de aplicare a sistemelor de producere a energiei prin metode alternative (la nivel de comună - parcuri fotovoltaice/ prin surse individuale - panouri solare montate pe acoperișurile clădirilor).

3.9.4. Telefonie

Rețeaua de telefonie fixă este funcțională și satisface cerințele locuitorilor, oferind și servicii de internet. De asemenea, există trei operatori care asigură serviciile de telefonie mobilă.

3.9.5. Alimentare cu energie termică

Asigurarea încălzirii locuințelor și a clădirilor de utilitate publică, se va realiza în sistem individual, prin centrale termice folosind combustibil solid.

Se vor lua în considerare aplicarea sistemelor de producere a energiei prin metode alternative (panouri solare montate pe acoperișurile clădirilor, panouri electrice, etc.)

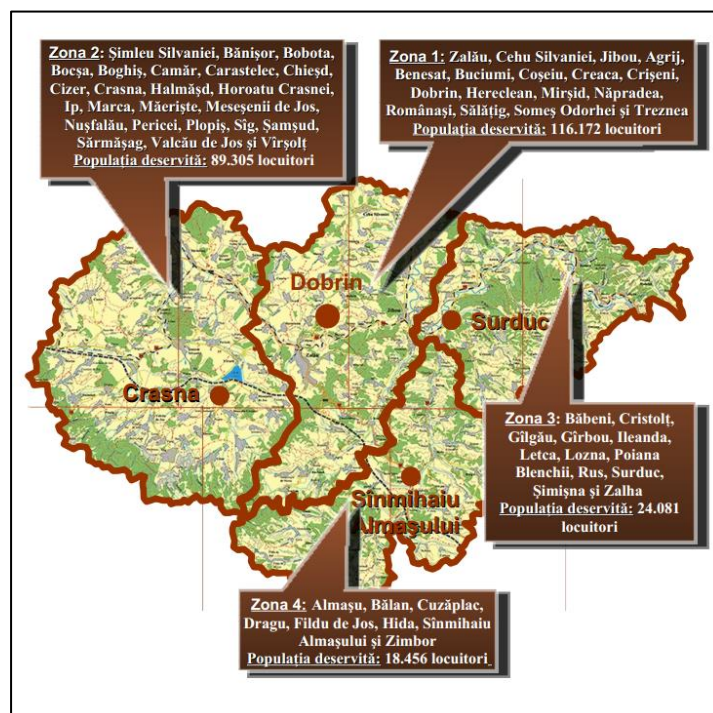
3.9.6. Alimentare cu gaze naturale

Comuna Hida nu dispune de alimentare cu gaze naturale din Sistemul Național de distribuție.

3.9.7. Gospodărie comunală:

Se impune implementarea sistemului selectiv de gestiune a deșeurilor. Colectarea selectivă va fi implementată printr-un program gradat.

Conform Sistemului integrat de management al deșeurilor al județului Sălaj, colectarea directă a deșeurilor din comuna Hida se va realiza de către firme specializate, iar deșeurile vor fi transportate la stația de transfer din localitatea Sânmihaiu Almașului.

Arondarea UAT –urilor cf. PJGD SĂLAJ

3.10. PROTECȚIA MEDIULUI

În urma analizei problemelor de mediu s-au conturat propunerile și măsurile de intervenție ce se impun pentru protecția mediului :

- Realizarea și extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare pentru perimetrele destinate construirii
- Limitarea extinderii zonei construite în zonele cu terenuri ce prezintă riscuri naturale
- Măsuri la nivelul agenților economici, potențiale surse de poluare prin reglementări în utilizarea terenului, respectarea distanțelor de protecție și evitarea amplasării unor funcțiuni ce pot genera - sau generatoare de poluare.
  - Marirea suprafețelor zonelor verzi publice;
  - Amenajarea cursurilor de apă cu fenomene de eroziune a solului și apărări de maluri
  - Respectarea distanțelor de protecție sanitară față de sursele de poluare sau disconfort (cimitire, trasee tehnico- edilitare, unități agro-zootehnice)
  - Stabilirea zonelor de protecție pentru obiectivele cu valoare de patrimoniu
  - creșterea ponderii spațiilor verzi din intravilan în scopul îmbunătățirii condițiilor de viață și de muncă și al creșterii gradului de ”confort verde” al populației;

Se vor lua măsuri pentru punerea în aplicare a propunerilor Planului Urbanistic General cu privire la amenajarea și dezvoltarea parcurilor, a zonelor verzi, plantațiilor de aliniament și de protecție, a zonelor de agrement. În urma realizării acestora, suprafața de spațiu verde propus aferent locuitorilor va fi la nivel de comună de **165,33 mp/loc**.

- Dezafectarea spațiilor industriale nefuncționale, strămutarea unităților industriale funcționale spre periferie și integrarea acestor spații în domeniul public prin amenajarea de spații publice, parcuri și grădini pentru a spori suprafața de zonă verde pe cap de locuitor și valoarea naturală a peisajului.
  - Adaptarea structurii funcționale urbane la condițiile de mediu
  - Reducerea și controlul nivelului de poluare
  - Implementarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor
  - Amenajarea locurilor de depozitare a containerelor din zonele cu locuințe colective și mascarea lor astfel încât să se reducă impactul estetic negativ al acestora

Pentru arile naturale protejate se propune realizarea planurilor de management pentru a asigura mentinerea habitatelor si/sau indeplinirea necesitatilor unor anumite specii.

Obiective de management:

- *pastrarea si mentinerea conditiilor de habitat necesare pentru protectia unor specii semnificative, grupuri de specii, comunitati biotice sau trasaturi fizice ale mediului acolo unde acestea necesita o manipulare specifica din partea omului pentru un management optim;*
- *facilitarea cercetarii stiintifice si monitorizarii ca activitati primare asociate cu managementul durabil al resurselor naturale;*
- *eliminarea, apoi prevenirea exploatarei si ocuparii impotriva scopului pentru care a fost desemnata;*

3.11. REGLEMENTARI URBANISTICE:

Zone de protectie stabilite:

Zonele de protecție sanitare s-au stabilit conform OMS 536/97 pentru aprobarea normelor de igiena privind mediul de viata al populatiei, iar zonele de protecție pentru infrastructura tehnica conform normelor de specialitate în vigoare.

În zonele de protecție sanitară este interzisă amplasarea oricărui obiectiv, cu exceptia celor destinate personalului de interventie/intretinere si a unitatilor care nu necesita factori de mediu lipsiti de impuritati (depozitare, activitati industriale nealimentare) sau conform PUZ având ca studii de fundamentare – Studiu de impact asupra mediului și/sau Studiu de impact asupra sănătății populației, după caz.

Pentru infrastructura **tehnico-edilitara** s-au instituit zone de protecție și siguranță: pentru retelele electrice aeriene de 20 KV, zona de protecție corespunde cu zona de siguranță și este 12 m din ax. În zonele de siguranță sunt interzise orice fel de construcții, cu excepția celor pentru întreținere și siguranță a rețelelor. În zonele de protecție, autorizația de construire este condiționată de obținerea în prealabil a unui aviz din partea administratorilor rețelelor.

Pentru dezvoltarea capacității de circulație a drumurilor publice în traversarea localităților rurale, se va ține cont de zona de protecție a drumurilor, respectiv de minimum 26 m pentru drumurile naționale (numai în extravilan).

S-a stabilit zona de servitute a surselor de poluare: pentru cimitire 50 m, pentru statia de epurare ecologică, 50 m, pentru zona captărilor de apă – 50 de metri..

Pentru monumentele istorice au fost instituite zone de protecție conform Studiului istoric aferent PUG și în conformitate cu Legea 422/2001 republicată privind protejarea monumentelor istorice, cu scopul de a asigura conservarea și valorificarea cadrului arhitectural al acestora prin controlul strict al intervențiilor în zona (demolari, construcții noi, modificări ale construcțiilor existente, etc.)

În vederea construirii, pentru terenurile incluse în zona de protecție a monumentelor, se va solicita avizul Direcției Județene de Cultură și Patrimoniu Național Sălaj și după caz a Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.

Se recomandă întomirea PUZ pentru zonele de protecție a monumentelor istorice, acesta devenind obligatoriu în situațiile care nu respectă prevederile regulamentului local de urbanism aferent PUG sau este solicitat de către Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniu Național Sălaj.

Planul Urbanistic Zonal delimitat conform planșei de unități teritoriale de referință se va elabora, aviza și aproba conform legilor în vigoare (Ordinul 526/2003 privind metodologia de elaborare și cadru conținut al documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate, Legea 422/2001, Legea 5/2000, Legea 350/2001) și va cuprinde prevederi detaliate legate de reglementările tehnice și estetice de realizare a construcțiilor, respectând articolele RLU.

Pentru siturile arheologice reperate pe teritoriul administrativ al comunei Hida, se vor respecta zonele de protecție stabilite conform Studiului arheologic aferent PUG și prevederile Legii 422/2001 republicată privind protejarea monumentelor istorice.

Zone cu interdicție temporară de construire până la elaborarea PUZ sau PUD:

Pentru zonele care necesită detalieri privind parcelarea terenului, asigurarea acceselor și a rețelelor tehnico-edilitare, amenajări, etc., s-au instituit interdicții de construire până la elaborarea PUZ (vezi planșa de Reglementări Urbanistice - Zonificare). Zonele centrale, zonele de producție, zonele verzi se supun acestui regim special de construire.

Fiecare PUZ va studia o zonă relevantă (nu se acceptă situații de întocmire PUZ pentru o singură parcelă – vezi Legea 350/2001 actualizată 2010, art. 47), suprafețele necesare a fi studiate printr-un singur PUZ fiind delimitate pentru fiecare caz în parte, în ideea de a asigura coerența, funcționalitatea și posibilitățile de vitalizare a zonei în funcție de situația existentă. Pentru detalieri

privind mobilarea parcelei se vor întocmi PUD-uri, după caz (vezi Legea 350/2001 actualizată 2010, art. 48).

Zone cu interdicție de construire până la elaborarea studiilor de specialitate:

Pentru zonele cu risc de producere a inundațiilor, se impune elaborarea studiilor de specialitate (studii de inundabilitate sau studii geotehnice). Autorizația de construire se va elibera numai în urma realizării acestora, dacă terenul în cauză nu prezintă risc pentru construcții sau dacă prin lucrări de specialitate se înlătură pericolele.

Zone cu interdicție definitivă de construire: pentru comuna Hida s-au stabilit zone cu interdicție definitivă de construire pentru zonele de siguranță ale rețelelor edilitare.

3.12. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ:

Obiective de utilitate publică:

- Extinderea perimetrului intravilan.
- Modernizarea căilor de comunicație rutieră, realizarea de noi circulații în zonele de dezvoltare, realizarea de trotuare și de parcaje publice, poduri, etc;
- Lucrările de infrastructură legate de îmbunătățirea și dezvoltarea rețelelor tehnico – edilitare
- Regularizarea cursurilor de apă
- Amenajarea de spații plantate publice și a zonelor verzi cu rol de protecție și agrement.
- Intocmirea studiilor de specialitate pentru zonele de risc și a documentațiilor de urbanism de tip PUZ pentru suprafețele stabilite cu interdicție temporară de construire.
- Implementarea sistemului selectiv de gestiune a deșeurilor
- Reabilitarea clădirilor publice: școli, grădinițe, cămine culturale, spații administrative, etc.
- Realizarea de noi dotări publice: înființare noi servicii publice (învățământ, sănătate, cultură, cult, cimitire, piețe agroalimentare, etc)
- Salvarea, protejarea și punerea în valoare a monumentelor naturale și istorice

3 CONCLUZII.

Prezenta documentație urmează a fi analizată și avizată conform legislației în vigoare și apoi aprobată de Consiliul Local al Comunei Hida.

O dată aprobat, **Planul Urbanistic General și Regulamentul Local de Urbanism** aferent capătă valoare juridică, oferind instrumentul de lucru necesar administrației locale și județului Sălaj ce vor urmări aplicarea lor.

Stabilirea categoriilor de intervenție și a reglementărilor s-au realizat în baza analizei multicriteriale la nivelul trupurilor componente privind:

- Funcțiunea dominantă în zonă.
- Configurația fondului construit existent și a parcelarului propus.
- Circulația și echiparea edilitară.

Dezvoltarea activitatilor industriale, agrozootehnice, a serviciilor comerciale si turistice, atât de către agenții economici, cât și de către populație trebuie să fie o prioritate în demersurile de stimulare a organismelor competente centrale și locale, atât din cauza lipsei acestora ca volum și calitate necesară, cât și datorită resurselor pe care le oferă prin crearea de locuri de muncă pentru populația comunei.

Pentru dezvoltarea unei economii performante și ridicarea nivelului de viață al locuitorilor Comunei Hida se propune mobilizarea tuturor resurselor fizice și umane, în corelație cu conservarea mediului și a patrimoniului.

Concomitent cu punerea în aplicare a prezentei documentatii se vor face demersurile necesare pentru realizarea studiilor de specialitate si proiectelor necesare completarii si detalierii documentatiei (PUZ,PUD,etc.).

Aplicarea prevederilor **Planului Urbanistic General al Comunei Hida**, se face conform **Regulamentului Local de urbanism aferent Planului Urbanistic General.**

Întocmit:
ing. Faur Camelia

Șef proiect:
arh. Floruț Florin Dan